

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Освітня програма	18364 Кримськотатарська мова і література, англійська мова та переклад
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	035 Філологія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	18364
Назва ОП	Кримськотатарська мова і література, англійська мова та переклад
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Спеціалізація (за наявності)	035.02 кримськотатарська мова та література
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Павленко Олена Георгіївна Олена Георгіївна, Борщовецька Валентина Дмитрівна, Городиловська Марія Тарасівна, Гречуха Леся Олександрівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	05.04.2023 р. – 07.04.2023 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/accreditation/035/2022-2023/18364-crimean-tatar-language-and-literature-english-language-and-translation.pdf
Програма візиту експертної групи	http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/accreditation/035/2022-2023/18364-Program-of-expert-visits.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Під час роботи експертна група впевнилася у тому, що наявні всі нормативно-правові документи, необхідні для здійснення освітньої діяльності за програмою. Зміст освітньої програми має доволі чітку структуру, її обсяг відповідає вимогам чинного законодавства щодо навчального навантаження і надає можливості здобувачам освіти першого (бакалаврського) рівня сформулювати усі необхідні фахові компетентності та soft skills через збалансоване поєднання процесу навчання та практичної підготовки. Матеріально-технічні, кадрові та навчально-методичні ресурси є достатніми для підготовки фахівців відповідного рівня. Наявні в акредитаційній справі та надані на запити експертів документи, а також виявлені і уточнені в процесі дистанційної акредитаційної експертизи фактичні дані щодо організації освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка дозволяють стверджувати, що освітня програма «Кримськотатарська мова і література, англійська мова та переклад» загалом відповідає критеріям оцінювання її якості. У процесі роботи ЕГ також пересвідчилася у наявності перспектив розвитку ОП, зокрема, у контексті конкурентоспроможності випускників на ринку праці, забезпечення умов навчання / стажування за фахом, за програмами академічної мобільності в університетах Туреччини, продовження навчання на другому рівні вищої освіти, реалізації програм підвищення педагогічної майстерності НПП, залучених до викладання за ОП. Отже, виявлені слабкі сторони й недоліки програми є незначними, суттєво не впливають на якість її реалізації та можуть бути усунені до нового навчального року.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Сильні сторони: 1) Цілі та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій стейкхолдерів та спрямовані на підготовку фахівців, що відповідають запитам ринку праці. 2) Функціонування Центру кримськотатарської мови і літератури, як осередку кримськотатарського культурного простору задля збереження та подальшої популяризації кримськотатарської мови та культури серед студентства та НПП Університету. 4) Співпраця з закладами ВО, установами та організаціями Туреччини, що реалізується через двосторонні угоди, програми академічної мобільності для здобувачів вищої освіти та НПП. . 5) Співпраця з громадськими організаціями, що підтримують та захищають права кримських татар (Меджліс, Кримський дім, Кримська родина та ін). Позитивні практики: 1) Системна взаємодія зі стейкхолдерами, залучення роботодавців до керівництва виробничою практикою, рецензування ОП. 2) Сприяння активізації практик академічної мобільності здобувачів та НПП. 3) Залучення здобувачів освіти до розробки лексикографічних матеріалів. 4) Сприяння професійному розвитку НПП та вдосконаленню їх викладацької майстерності шляхом матеріального і морального заохочення, проведення конкурсу «Викладач року». 5) Співпраця з випускниками програми, що проявляється у залученні останніх до практичної підготовки здобувачів вищої освіти, забезпеченні їх місцем проходження виробничої практики, рецензуванні ОП, гостьових зустрічах із чинними студентами програми.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

1) Відсутнє документування пропозицій та рекомендацій, які вносять стейкхолдери до структури та вмісту ОП. Рекомендовано: започаткувати практику документування пропозицій, рекомендацій, змін, пов'язаних з переглядом вмісту освітньої програми у відповідних документах випускової кафедри. 2) Формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів через вільний вибір дисциплін є обмеженим, а саме: представленими двома сформованими блоками і відсутністю можливості обрати ОК з іншої ОП. Вибіркова частина ОП потребує перегляду і доопрацювання в частині розширення варіативності вибірових компонентів в межах вибіркового блоку. Рекомендовано: розширити можливості здобувачів на вільний вибір дисциплін шляхом інтраблокової варіативності, додаванням вибірових блоків, або формування каталогу вибірових дисциплін, що зробить ОП унікальнішою і відповідатиме вимогам ринку праці. 3) Обсяг аудиторних годин з кримськотатарської мови, турецької і англійської мови як другої іноземної за назвою ОП є незбалансованим, а тому недостатнім. Рекомендовано: розглянути можливість переглянути ОП з метою збільшення аудиторних годин з турецької і англійської мов відповідно до побажань здобувачів вищої освіти та випускників програми. 4) Робоча програма з комунікативної (виробничої) практики з відривом (кримськотатарська, англійська мови) обсягом 8 кредитів ECTS потребує перегляду і доопрацювання. Рекомендовано: оновити робочу програму відповідного ОК з чітким змістом, прописаними компетентностями, програмними результатами навчання, вимогами до її проходження, оформлення звітної документації, розробленими критеріями її оцінювання. 5) Низька публікаційна активність НПП, що забезпечують освітній процес за ОП. Рекомендовано: підвищити публікаційну активність НПП, залучених до викладання ОК на ОП.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Цілі ОП «Кримськотатарська мова і література, англійська мова та переклад» сформульовані чітко, відповідають місії та стратегічним цілям закладу, які зазначені у Стратегічному плані розвитку Університету на період 2018-2025 року <http://surl.li/fdstm>. Усі необхідні документи розміщені на відповідній сторінці профільного інституту філології <http://surl.li/gfsqyта> є у вільному доступі. Відданість місії та стратегічним цілям розвитку Університету під час зустрічей з ЕГ демонстрували як представники адміністрації ЗВО, так і розробники ОП.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

За результатами зустрічей із різними фокус-групами ЕГ впевнилися, що стейкхолдери активно залучаються до формулювання цілей та програмних результатів навчання на всіх етапах існування ОП. Представники адміністрації Університету, НПП, роботодавців та випускники програми неодноразово підкреслювали нагальну потребу підготовки спеціалістів такого рівня, оскільки існує необхідність у популяризації кримськотатарської мови, яка наразі знаходиться на межі зникнення. Ситуація підсилена й певними політичними причинами та відповідним запитом МОН України. Необхідність бакалаврської ОП «Кримськотатарська мова і література, англійська мова та переклад» в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка зумовлена цілою низкою інших факторів, зокрема реальним попитом на спеціалістів-тюркологів з боку як Міністерства освіти України, Меджлісу кримськотатарського народу, а також інших державних і приватних установ нашої країни. Здобувачі вищої освіти також підтвердили той факт, що викладачі цікавляться їх думкою щодо наповненості ОК та усіяло сприяють втіленню інноваційних підходів у процесі викладання тюрських мов та перекладу, проводять опитування. Пропозиції стейкхолдерів щодо змін, перегляду ОП, на жаль, не були зафіксовані документально у протоколах засідання випускової кафедри. Втім, як стверджували всі групи стейкхолдерів, що такі мали місце. ЕГ був наданий для ознайомлення лише протокол №6 від 03.02.2021 року, де йдеться про підготовку робочих програм до прийдешньої акредитації.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Поява освітньої програми «Кримськотатарська мова і література, англійська мова та переклад» підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти у КНУ стала відповіддю на запити Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України та МОН України, запит на популяризацію кримськотатарської мови та культури, потреба моделювання медійного простору кримськотатарською мовою, та у цілому потребу у збереженні та популяризації кримськотатарської мови на території нашої держави. Актуальність і проблематика кримськотатарського дискурсу для сучасної соціальної ситуації в Україні визначають галузевий формат ОП щодо збереження традицій кримськотатарської мови та культурного простору, та потреби у відповідних фахівцях-тюркологах, здатних після декупації Криму забезпечувати інформативну, редакторську і перекладознавчу підтримку на його території та сприяти поверненню корінного населення на історичні землі. Під час підготовки ОП був урахований досвід ЗВО, які готують фахівців з кримськотатарської філології, а саме Таврійський національний університет імені В.І. Вернадського, та турецьких партнерів КНУ. Як зазначено у Відомостях про самооцінювання, а також було підтверджено й під час спілкування ЕГ з представниками фокус-груп, спочатку у основу ОП була покладена модель Інституту філології та журналістики Таврійського університету (загальна кількість кредитів, наповнення вибіркових блоків, розподіл кредитів у межах вибіркових блоків). Втім, згодом послуговуючись власними спостереженнями та вивченням потреб ринку праці, проектна група ОП запропонувала оригінальну концепцію ОП, що базується на поєднанні кримськотатарської (турецької) та англійської мов. У процесі підготовки нової редакції ОП 2020 року були враховані дисципліни, які є релевантними для ЗВО Турецької Республіки, що спеціалізуються на підготовці фахівців із загальної тюркології (Anadolu üniversitesi, Atatürk üniversitesi, Kafkas üniversitesi).

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати

навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Ідея підготовки фахівців із кримськотатарського мовознавства формувалася з початку 2000-х рр., провідним концептом якої визначаються соціолінгвістична специфіка кримськотатарської мови та актуальність досліджень кримськотатарського наукового матеріалу для майбутнього розвитку тюркологічних студій в Україні. Щоправда, реалізація програми «Кримськотатарська філологія, англійська мова та переклад» починається з 2014 р. У 2014-2015 н.р. відбувся перший набір студентів на спеціальність «Кримськотатарська мова та література». Стандарт вищої освіти України для першого (бакалаврського) рівня галузі знань 03 Гуманітарні науки, спеціальність 035 Філологія, затверджено та введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 20.06.2019 р. № 869. До появи Стандарту до 2019 р. НПП кафедри тюркології готувати спеціалістів зі знанням кримськотатарської мови за єдиною освітньою програмою. Втім, вже у 2018 р. була розроблена перша редакція ОП «Кримськотатарська мова і література, англійська мова та переклад», яка була введена у дію у 2019 році після численних обговорень та врахування пропозицій від зацікавлених сторін. З прийняттям відповідного стандарту ОП була переглянута та приведена у відповідність й дотепер реалізується у ЗВО.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

1. ОП має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії Університету. Визначені цілі та програмні результати навчання є реалістичними та актуальними, оскільки спрямовані на підготовку фахівців, що відповідають запитам зацікавлених сторін, а саме реальним попитом на фахівців зі знанням кримськотатарської мови як у державних, так і приватних установах України. 2. Взаємодія зі стейкхолдерами є продуктивною, оскільки гарант та розробники ОП на постійній основі залучають роботодавців до керівництва виробничою практикою, рецензування ОП. 3. Популяризація кримськотатарської мови та культури з метою збереження надбань кримськотатарського народу і можливості відродження їхньої мови та культури після звільнення історичних земель від російської окупаційної влади.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

При підготовці проекту ОП аналізувався досвід Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського, що також готує фахівців зі знанням кримськотатарської мови, втім не вказується, що є унікальним для даної ОП. Рекомендовано: гаранту та проектній групі до початку нового навчального року на основі аналізу схожих ОП виокремити власну траєкторію підготовки задля окреслення унікальності освітньої програми.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Освітня програма повністю відповідає характеристикам за підкритеріями 1.1, 1.4, та в достатній мірі підкритерію 1.2 (за виключенням практики фіксації думки стейкхолдерів документально у протоколах засідання випускової кафедри тюркології) й підкритерію 1.3 (окрім виокремлення власної освітньої траєкторії ОП у підготовці фахівців зі знанням кримськотатарської мови та перекладу). Мета ОП відповідає місії та стратегії Університету; при визначенні мети та формулюванні програмних результатів навчання враховуються потреби здобувачів, роботодавців, академічної спільноти, тенденції розвитку ринку праці та спеціальності, галузевий аспект. Беручи до уваги всю цілісність встановлених фактів (сильних сторін, позитивних практик, слабких сторін, недоліків) та їх змісту, враховуючи принципи поваги до автономії Університету, врахування позитивного налаштування стейкхолдерів, експертна група вважає можливим стверджувати про відповідність освітньої програми критерію 1 при наявності недоліків, що можуть бути усунуті у подальшому процесі її реалізації. Відповідальність покладається на гаранта та групу розробників ОП.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального

навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Аналіз ОП «Кримськотатарська мова і література, англійська мова та переклад» (2020; 2019) та навчальних планів (2020) показав: її обсяг становить 240 кредитів ECTS, що відповідає вимогам організації першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та корелює із обсягом кредитів, зазначених у Стандарті вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (наказ МОН України №869 від 20. 06. 2019) <http://surl.li/bimhr>. Обсяг освітніх компонентів нормативного блоку, спрямованих на формування компетентностей, визначених Стандартом вищої освіти для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, становить 180 кредитів ECTS (75% обсягу ОП). Представлена матриця відповідності засвідчує повне забезпечення обов'язковими компонентами ОП програмних результатів навчання, які в сукупності забезпечують досягнення програмних результатів навчання. Обсяг освітніх компонентів, відведених на дисципліни за вибором (вибіркові блоки) здобувачів вищої освіти, складає 60 кредитів ECTS (25% обсягу ОП), що відповідає вимогам і нормам законодавства щодо навчального навантаження для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст ОП загалом має визначену стр-ру, яка сукупно формує визначені Стандартом компет-сті, проте предст-на стр-лог схема у вигляді переліку складових ОП, не дає можливість простежити логічний взаємозв'язок її ОК. Зокрема, вона містить перелік обов'язкових ОК (20 ОК), візуально об'єднаних в блоки без врахування чітко окреслених критеріїв. До того ж, редакція назв ОК в ОП не є суголосна з останніми в стр.-лог схемі (ОК8, ОК9, ОК13, ОК15, ОК16, ОК17, ОК18, ОК20, ОК21, ОК22, а ОК19 «Усна народна творчість тюркських народів» взагалі не предс-на в стр.-лог схемі ОП. До обов'язкових ОК ОП входить «Комунікативна (виробнича) практика з відривом (кримськотатарська, англ. мови)» (ОК10 обсягом 8 кредитів ECTS). На написання кваліф. роботи бакалавра (ОК12) передб-но 6 кредитів ECTS. Обов'язкові ОК внесено до ОП, враховуючи право ЗВО на автономність, спираючись на п.1.8 «Положення про орг-цію осв. процесу у КНУ імені Тараса Шевченка». Здобувачі вищої освіти мають право на вибір одного з двох блоків дисциплін згідно з п.5.2.3. цього Положення <http://surl.li/fbfqw>, які складають 60 кредитів ECTS, що становить 25% від загал. обсягу ОП. Вибіркова комп-та ОП предс-на двома вибірк. блоками. Зміст ВБ1 «Кримськотатарська філологія та переклад», предс-ний 12-ма ОК, та забезпечує форм-ня у здобувачів літер-чих компет-тей у діахронії та синхронії та перекл-ких компет-тей з двох мов. ВБ.1.06 «Редаг-ня перекладів з кримськотатарської мови» обсягом 3 кредити ECTS, на думку ЕГ, виходячи з назви ОП та заявленої мети, доцільно надати статус нормативної ОК. ВБ 2 «Кримськотатарські студії та турецька мова», що включає 11 ОК, сприяє форм-но компет-тей у галузі загальної тюркології, лексикографічної діял-ті та окремих аспектів перекл-ого дискурсу. З урах-ям мети, фокусу і особлив-ей ОП зрозумілим є балансування філ-чних, літератур-вчих та перекл-ких дисциплін, що забезпечує досягнення визначених ОП ПРН. Однак, дискусивним вважаємо обсяг ОК 20 (26 ECTS) і ОК 21 (4 ECTS) з урахув-м назви ОП. Під час зустрічей із випускниками з'ясовано, що здобувачам було замало кількості ауд. годин з мовних дисциплін, зокрема з кримськотатарської та англ мов (особливо на старших курсах), що поясн-ся здобувачами «малочисельністю груп» (5 здобувачів). Потребує оновлення змісту ОК 03 «Основи екології» у плані відпов-ті предметній області ОП, про що наголошувалося і під час зустрічі з роботодавцями. ЕГ було зафіксовано невідповідність вимогам Стандарту в розділі 1 ВС «Проек-ня та цілі ОП»: «Практичне спрямування ОП орієнтовано на різноформатні види діяльності – викладацька діяльність...», проте на зустрічі з НПП ОП було з'ясовано, що цей огріх мав техн-й хар-р. У цілому, стр-ра ОП дозволяє досягти заявлених цілей з урах-ям визначеної мети і фокусу на підг-ку фахівців у галузі гум. наук, здатних вирішувати типові профес.і завд-ня з кримськотатарської мови та л-ри, англ. мови, а також реалізовувати професійну діяльність у сфері редагування і перекладу усних та письмових текстів.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОП зорієнтований на предметну область спеціальності 035 Філологія, об'єктом якої, зокрема є концепт мови у багатоаспектному вимірі, переклад, міжкультурна комунікація, редагування, науково-літературна та архівна діяльність. Перелік освітніх компонент уможливує досягнення заявлених ПРН, визначених у Стандарті для предметної області. Цілі навчання за ОП корелюють із предметною областю, зазначеною у Стандарті спеціальності 035 Філологія та є суголосними із очікуваннями професійної спільноти. Обов'язкові компоненти ОП в їх теоретичній (ОК8, ОК13, ОК16) та практичній (ОК9, ОК10, ОК11, ОК18, ОК20, ОК21) реалізації засвідчують безпосередній зв'язок зі спеціальністю і сприяють якійсній підготовці висококваліфікованих фахівців зі знанням кримськотатарської мови та літератури, турецької мови, англійської мови для здійснення професійної діяльності у сфері, що відповідає обраній спеціальності. Отже, можемо стверджувати про відповідність змісту ОП предметній області спеціальності 035 Філологія, зокрема, спеціалізації 035.02 Кримськотатарська мова та література. Натомість, інтерв'ю зі здобувачами та випускниками підтвердило необхідність оновлення ОП шляхом збільшення аудиторних годин на кримськотатарську мову, турецьку, а також й на вивчення другої (англійської) мови. Це сприяло б збільшенню професійних можливостей у процесі їхнього працевлаштування в умовах сучасних реалій.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Варіативна частина ОП сформована за блоковим типом відповідно до політики ЗВО і предст-ена двома вибірковими блоками обсягом 60 кредитів ECTS кожен. ВБ 1 «Кримськотатарська філологія та переклад», містить 12 ОК і забезпечує формування у здобувачів літературознавчих компетентностей у діахронії та синхронії та перекладацьких компетентностей з двох мов з використанням сучасних теорій, прийомів та редагування. ВБ 2 «Кримськотатарські студії та турецька мова» містить 11 ОК, сприяє формуванню компетентностей у галузії загальної тюркології, лексикографічної діяльності та окремих аспектів перекладознавчого курсу, зокрема, ділового. Значну частину присвячено вивченню турецької мови (20 кредитів ECTS). Формування індив. освіт. траєкторії регламентовано «Положенням про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУ імені Тараса Шевченка» <http://surl.li/ejlkd>. Аналіз ОП засвідчив, що її стр-ра, а саме вибіркова частина, певною мірою обмежує можливості для формування індив. освіт. траєкторії, зокрема через вибір лише з 2-х ВБ фіксованих компонент. До того ж, ВБ не реалізують право здобувача на вибір ОК із іншої ОП, хоча відповідно до п.п. 2.2.2.-2.2.7 «Положення про порядок реалізації студентами КНУ імені Тараса Шевченка права на вільний вибір дисциплін» вони мають таке право. Під час зустрічі з фокус-групами здобувачів та випускників ними було продемонстровано загалом задоволеність ВБ, вважаючи їх збалансованими. Проте зустріч з фокус-групами випускників та роботодавців ОП засвідчує про необхідність включення дисциплін з іншої ОП (риторика, ділова мова, релігієзнавство, політологія, економічні дисципліни) відповідно до вподобань здобувачів у майбутній профес. діяльності. ОП передб-но два варіанти вибору ВБ, а саме: через електронний кабінет студента в системі Triton (Triton Student) <http://surl.li/fbfrg>, а також шляхом подання заяви в письмовій або електронній формі. Програми вибіркових ОК розміщені на сторінці кафедри <http://surl.li/gfsqy>. Під час інтерв'ю з різними фокус-групами було встановлено, що здобувачі та НПП обізнані з процедурою вибору, що відбувається поетапно: інформування, запис на ВБ та коригування списків (у разі необхідності) відповідно до «Положення про порядок реалізації студентами КНУ імені Тараса Шевченка права на вільний вибір навчальних дисциплін». Індивідуальна траєкторія здобувачів реалізується також шляхом вибору теми кваліфікаційної роботи бакалавра, ініціювання угоди з конкретним місцем комунікативної практики, реалізації права на академічну мобільність. Отже, в цілому стр-ра ОП передбачає можливість формування індив. траєкторії для здобувачів вищої освіти. Водночас, зазначимо, що у межах ВБ відсутня вибірковість навчальних дисциплін та не передб-но кредитів для дисциплін з іншої ОП. Розширення вибіркової частини ОП шляхом інтраблокової варіативності або доповнення іншими ВБ додало б додаткових можливостей для працевлаштування, враховуючи реалії сьогодення на ринку праці.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Мета програми передбачає цілеспрямовану комплексну практичну підготовку здобувачів вищої освіти шляхом практичних і семінарських занять з освітніх компонент, проходження комунікативної (виробничої) практики з відривом (кримськотатарська, англійська мови) обсягом 8 кредитів ECTS, що регламентується «Положенням про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» <http://surl.li/fbfqw> та «Положенням про навчальні та виробничі практики студентів ННІФ» <http://surl.li/etliu>. Місце практики в навчальному плані ОП обумовлено опануванням здобувачами відповідних фахових компетентностей та досягненням ПРН, необхідних під час проходження практики (відповідно у 8 семестрі перед семестровим контролем). ЕГ не мала можливості ознайомитися з робочою програмою практики на сторінці випускової кафедри <http://surl.li/gfsqy>, оскільки покликання було неактивним. На запит ЕГ гарантом було надано дві робочі програми з проходження практики здобувачами на цій ОП (Комунікативна (виробнича) практика з відривом для студентів (2022р., 4 кредити ECTS) та Соціально-комунікативна практика з відривом від навчання (2022р., 8 кредитів ECTS), перша з яких затверджена кафедрою методики викладання української та іноземних мов і літератур, друга - кафедрою тюркології. У ОП (редакція 2020 року), за яким наразі відбувається підготовка здобувачів, ОК10 має назву «Комунікативна (виробнича) практика з відривом (кримськотатарська, англійська мови)». На основі аналізу обох варіантів - вказана мета практики, що несуголосна із заявленою в цій ОП, наявність ОК, що не входять до ОП, невідповідність ПРН з результатами навчання дає підставу стверджувати про необхідність її перегляду відповідно до ОК. Водночас, під час зустрічі з фокус-групою НПП було з'ясовано, що здобувачі проходять практичну підготовку в Кримськотатарському домі та наразі частково на платформі Prometeus, зважаючи на воєнний стан в країні. Зміст практики також включає форматування кримськотатарських текстів, підготовку комунікативних ситуацій до тем. По завершенню проходження практики звіти заслуховуються на конференції. Під час зустрічі з фокус групою випускники зазначали про проходження практики з туризму в Туреччині та перекладі музейних документів. Отже, описане вище неможливе зробити висновок, чи дозволяє практична підготовка досягти ПРН, окреслених в ОП і якою мірою вона відповідає вимогам ринку праці. Розробники ОП співпрацюють з роботодавцями щодо удосконалення структури та змісту практичної підготовки, їхнього представлення в ОП та НП.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Аналіз змісту ОП засвідчує, що програма спрямована на формування soft skills, які відповідають заявленим цілям. Робочі програми навчальних дисциплін передбачають формування інтегральної та загальних компетентностей, спрямованих на формування здатності бути критичними і самокритичними, здатності до пошуку, опрацювання

інформації, вміння працювати в команді та автономно, вміння виявляти, ставити і вирішувати проблеми, здатності до адаптації та дії в новій ситуації, здатності до спілкування з представниками іншого віросповідання, культури та професійних груп. Матриця відповідностей програмних компетентностей компонентам ОПП, представлена на сторінці 17 ОП, онлайн зустріч зі здобувачами, представниками Студентського Парламенту та випускниками засвідчила, що наявність викладачів-носіїв мов, одногрупників-носіїв мови, представників кримськотатарської культури, психологічна служба та освітнє середовище Університету є цілком сприятливим для розвитку soft skills не лише в межах реалізації ОП, але й через залучення до різних форм наукової та громадської активності, зокрема: проведення майстер класів з виготовлення фесок, похід до музею «Софія Київська», співпраця з Кримським Домом на постійній основі, участь в Конгресі сходознавців. Під час зустрічі з випускниками та роботодавцями було виявлено задоволеність останніми soft skills випускників, їхньою здатністю швидкої адаптації до командної роботи, а також достатнім розвитком вмінь розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в комплексних та невизначених умовах. Отже, зміст ОП та освітнє середовище університету забезпечують формування soft skills у здобувачів вищої освіти.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

На момент розроблення ОП ««Кримськотатарська мова і література, англійська мова та переклад»» професійний стандарт – відсутній, тому її розробники орієнтувалися на кваліфікаційні характеристики професій, до яких відсилає Стандарт <http://surl.li/bimhr>. Зміст ОП враховує рекомендації «Стандарту професії. Письмовий та усний переклади», розроблений у 2008 році Асоціацією перекладачів України, який носить рекомендаційний характер (не є нормативним документом) та визначає специфіку здійснення перекладацької діяльності <http://surl.li/gfsbx>. У зв'язку з цим зміст ОП орієнтований на набуття здобувачами компетентностей, які є основою кваліфікації таких професій: 2444.2 Лінгвіст, 2444.1 Філолог-дослідник та забезпечується ОК13, ОК15, ОК17, ОК21.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз ОП, НП, онлайн зустрічі із здобувачами, представниками Студентського Парламенту, адміністративним персоналом засвідчують, що обсяг фактичного навантаження здобувачів є оптимальним для досягнення ПРН і відповідає нормам, викладених у «Положенні про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка і корелюється наказом ректора від 11 квітня 2022 р. за № 170-32.» <http://surl.li/fbfqw>. Обсяг ОК становить від 2 до 48 кредитів ECTS. Частка самостійної роботи складає 50-67% від загального обсягу навчального часу, відведеного на навчальну дисципліну. Результати моніторингу відгуків здобувачів, що проводяться щосеместрово, підтверджують, що в цілому їхнє навантаження є збалансованим <http://surl.li/gfsqy>. Аналітичне опрацювання документів та зустріч зі здобувачами засвідчили високий рівень організації самостійної роботи, її контроль і можливість використання навчально-методичної бази, доступу до інформаційних і навчальних ресурсів.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

За ОП «Кримськотатарська мова і література, англійська мова та переклад» дуальна форма освіти не передбачена.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

1. Зміст ОП має структуру, освітні компоненти якої дозволяють досягти заявлених ПРН. Програма спрямована на формування компетентностей, необхідних для вирішення типових професійних завдань з кримськотатарської мови та літератури, англійської мови, а також для реалізації професійної діяльності у сфері редагування і перекладу усних та письмових текстів. 2. Зміст ОП та особливості її реалізації створюють сприятливі умови для формування інтегральної та загальних компетентностей. Наявність викладачів-носіїв мов, одногрупників-носіїв мови, участь здобувачів у різноманітних наукових і громадських заходах, проходження практик у Кримському домі сприяють формування у здобувачів вищої освіти soft skills, які відповідають заявленим цілям. 3. Чітка прозора процедура реалізації права здобувачів на вільний вибір навчальних дисциплін (вибіркових блоків).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

1. Обсяг аудиторних годин з кримськотатарської мови, турецької і англійської мови як другої іноземної за назвою ОП є дещо незбалансованим, а тому недостатнім. 2. Формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів через вільний вибір дисциплін є обмеженим, а саме: представленими сформованими блоками і відсутністю можливості обрати ОК з іншої ОП. Вибіркова частина ОП потребує перегляду і доопрацювання в частині розширення варіативності вибірових компонент у межах вибірового блоку. 3. Робоча програма з комунікативної (виробничої) практики з відривом (кримськотатарська, англійська мови) обсягом 8 кредитів ECTS потребує суттєвого перегляду і доопрацювання. Рекомендуємо: Гаранту і проектній групі переглянути і оновити ОП з метою збільшення аудиторних годин з кримськотатарської, турецької і англійської мов відповідно до побажань здобувачів вищої освіти і випускників програми. Гаранту та членам проектної групи до початку навчального року розглянути можливості розширення права здобувачів на вільний вибір дисциплін шляхом інтраблокової варіативності, додаванням вибірових блоків, або формування каталогу вибірових дисциплін, що зробить ОП унікальнішою і сприятиме вимогам ринку праці. Відповідно до п.п. 2.2.2-2.2.7 «Положення про порядок реалізації студентами Київського національного університету імені Тараса Шевченка права на вільний вибір дисциплін» Гаранту та членам проектної групи до початку навчального року передбачити у вибіровій частині дисципліни з іншої ОП, враховуючи побажання здобувачів і траєкторії їхнього працевлаштування. Гаранту та адміністрації ННІФ, враховуючи реалії і визначену розробниками «...специфічну особливість ОП, її функційний простір та стратегічну підготовку фахівців із кримськотатарської філології для деокупаційних процесів та реінтеграційних заходів» посприяти проведенню аудиторних занять з кримськотатарської та турецької мови у повному обсязі, незважаючи на чисельність здобувачів у групі з початку першого семестру 2023-2024 н.р. НПП, що здійснюють практичну підготовку здобувачів з ОК «Комунікативна (виробнича) практика з відривом (кримськотатарська, англійська мови)» до початку 2023-2024 н.р. суттєво оновити її робочу програму з чітким змістом, прописаними компетентностями і програмними результатами навчання, вимогами до її проходження, і оформлення звітної документації, розробленими критеріями оцінювання.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ОП повністю відповідає критеріям 2.1 (обсяг ОП та її ОК), 2.3 (відповідність предметній області), 2.6 (спрямованість ОП на формування soft skills), 2.7 (розробники використовують Рекомендації Стандарту професій. Письмовий та усний переклад, 2008 р.), 2.8 (обсяг ОП та її ОК реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів і є відповідним для досягнення її цілей і ПРН). ОП достатньою мірою відповідає вимогам Критерію 2.2 (представлена структура ОП, що забезпечує досягнення визначених ПРН), Критерію 2.4 (наявність чіткої процедури вільного вибору дисциплін (вибірових блоків). Враховуючи результати і достовірність виявлених фактів (сильних сторін та позитивних практик), а також слабких сторін і недоліків, зокрема, Критерій 2.4 (обмеженість вибіровості дисциплін в межах вибірового блоку та відсутність можливості обрати дисципліну з іншої ОП), Критерій 2.5 (відсутність належної робочої програми з ОК «Комунікативна (виробнича) практика з відривом (кримськотатарська, англійська мови)»), недостатня кількість аудиторних годин з кримськотатарської, турецької, англійської мов Критерій 2.2, експертна група вважає, що ОП відповідає рівню В Критерію 2, а виявлені недоліки гарант, проектна група та адміністрація ННІ Філології, враховуючи інтереси й потреби різних груп стейкхолдерів, спроможні усунути до початку навчального року у процесі перегляду ОП з метою досягнення заявлених цілей та визначених нею програмних результатів навчання.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Аналіз основних положень, умов і правил прийому до навчання та вимог до вступників на цю ОП, які регламентуються «Правилами прийому до КНУ» <http://surl.li/beogw>, що оприлюднені на офіційному сайті закладу на окремій сторінці Приймальної комісії <http://surl.li/fbfuz>, дозволив зробити висновок, що правила вступу здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти на освітньо-професійну програму є чіткими і зрозумілими та не містять дискримінаційних положень. Інформація щодо надання освітніх послуг іноземним громадянам є у розділі «Навчання іноземних студентів» <http://surl.li/fbfvn>. У процесі аналізу документів ЕГ було з'ясовано, що тричі упродовж року відбувається День відкритих дверей в Університеті та передбачено зустріч абітурієнтів на освітніх програмах, де майбутні абітурієнти можуть отримати додаткову інформацію про особливості вступу на цю освітню програму. У разі прямих звернень представники Приймальної комісії дають консультації на запит майбутніх абітурієнтів.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Зарахування здобувачів на ОП «Кримськотатарська мова і література, англійська мова та переклад», проводиться за умовами, вказаними у «Правилах прийому до КНУ <http://surl.li/beogw>. Інформація також міститься на сайті ННІ філології <http://surl.li/ggnch>. Відбір для вступу на перший (бакалаврський) рівень відбувається на основі повної загальної середньої освіти. Представлено Перелік конкурсних предметів та їхні вагомні коефіцієнти для вступників на цю ОП на основі повної загальної середньої освіти: українська мова – 0,40; математика – 0,30; Історія України – 0,30. <http://surl.li/ggnsc>. У зв'язку з воєнним станом вступ у 2022 році відбувся на основі НМТ та мотиваційного листа. Критерії оцінювання мотиваційних листів вступників розміщено на сторінці Приймальної комісії <http://surl.li/ggnsc>. Особливості вступної кампанії 2023 представлено на сайті <http://surl.li/fbfxb>. Правила прийому на навчання за ОП «Кримськотатарська мова і література, англійська мова та переклад», не враховують «специфічну особливість ОП (вказану у Відомостях про самооцінювання ст.10, а саме, її функційний простір та стратегічну підготовку фахівців із кримськотатарської філології для деокупаційних процесів та реінтеграційних заходів».

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Загальні засади щодо академічної мобільності викладені у «Положенні про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» <http://surl.li/fbfqw>. Діяльність ННІ КНУ щодо організації міжнародної академічної мобільності регламентує «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність КНУ імені Тараса Шевченка від 29.06. 2016 р.» <http://surl.li/fbfqw> і враховує вітчизняні та правові норми. «Положення про порядок перезарахування результатів навчання у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка». <http://surl.li/fbfyi> регламентує порядок перезарахування результатів навчання для учасників програм академічної мобільності у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка на території України чи поза її межами здобувачів усіх освітніх ступенів, НПП й інших учасників освітнього процесу. У навчальному закладі функціонує відділ академічної мобільності <http://surl.li/fbfym>, який інформує здобувачів вищої освіти про різноманітні програми та гранти. Визначені правила реалізації академічної мобільності та порядок перезарахування результатів є зрозумілими і такими, що враховують Конвенцію про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському просторі, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та, як зазначалося на зустрічі з гарантами, здобувачами, академічним і адміністративним персоналом ЗВО і послідовно дотримуються у процесі реалізації ОП. Перезарахування результатів навчання, отриманих під час академічної мобільності, що мало місце на цій освітній програмі, відбулося відповідно до чинних нормативних документів КНУ.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Результати навчання, отримані у неформальній освіті, регламентуються «Положенням про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» <http://surl.li/fbfqw>. Відповідно до цього Положення визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, є чітко визначеними, прозорими та забезпечують установлення відповідності / невідповідності продемонстрованих здобувачем освітніх результатів навчання вимогам відповідної освітньої програми. В Університеті Наказом ректора №86-32 від 07 лютого 2023 введено в дію Положення про валідацію і визнання результатів навчання, здобутих у процесі неформальної та/або інформальної освіти у програмах вищої та фахової передвищої освіти Київського національного університету імені Тараса Шевченка <http://surl.li/evxrd>. Звернень здобувачів про визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, за цією ОП не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Наявність чітких і зрозумілих правил та алгоритму подання документів для вступу на навчання за програмою. Наявність публічного доступу до документів, що регулюють доступ до освітньої програми в цілому, і особливостей вступної кампанії 2023 зокрема.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

1.У процесі аналізу ОП і «Правилах прийому до КНУ» було виявлено, що останні не враховують специфічної особливості ОП. Рекомендуємо: 1.Гаранту вивчити можливості врахування прописаної особливості ОП в «Правилах прийому до КНУ до початку вступної кампанії 2024. 2. Групі забезпечення ОП до початку 2023-2024 н.р. вивчити конкретні можливості здобувачів брати участь у неформальній освіті з дисциплін, релевантних змісту ОП, як в межах України, так і поза її межами, у тому числі й під час зовнішньої академічної мобільності.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Ураховуючи той факт, що підкритерії 3.1 (оприлюднені правила прийому на навчання є чіткими, зрозумілими та не містять дискримінаційних положень, 3.3 (у процесі своєї реалізації на ОП чітко дотримуються чинних нормативних документів ЗВО при перерахуванні ПРН, отриманих під час академічної мобільності), 3.4 (визначено чіткі правила визнання РН, отриманих у неформальній освіті: в Університеті Наказом ректора №86-32 від 07 лютого 2023 введено в дію Положення про валідацію і визнання результатів навчання, здобутих у процесі неформальної та/або інформальної освіти у програмах вищої та фахової передвищої освіти КНУ) цілком відповідають вимогам, а підкритерій 3.2 - частково (Правила прийому на навчання не враховують особливості самої ОП), експертна група дійшла висновку про рівень відповідності В.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Аналіз змісту ОП «Кримськотатарська мова і література, англійська мова та переклад», інтерв'ювання здобувачів освіти і НПП в ході проведення запланованих програмою візиту зустрічей надають ЕГ підстави стверджувати, що форми та методи навчання і викладання загалом сприяють досягненню заявлених в ОП цілей та ПРН. Це відображено в РП навч. дисциплін, які розроблені за затвердженою в Університеті формою <http://surl.li/kqlb> й врегульовано «Положенням (п.п.3.,4) про організацію освітнього процесу у КНУ імені Тараса Шевченка» <http://surl.li/gilmg> Проте, ЕГ не мала можливості ознайомитися зі змістом усіх ОК вибіркового блоку, оскільки у вкладці «Вибіркові компоненти» <http://surl.li/giyfm> РП вибіркових ОК за не представлені у повному обсязі. Навчання за ОП здійснюється на денній формі, що надає здобувачам освіти можливості отримання ПРН на лекційних, практичних та семінарських заняттях, а також під час виконання самостійної роботи, індивідуальних завдань, підготовки курсових та кваліфікаційних робіт. На зустрічах ЕГ було доведено, що НПП, які залучені до реалізації цієї ОП, використовують різноманітні методи викладання (практичні, ілюстративні, аналітичні, інтерактивні, комунікативні, бліцопитування, кейс-методи, дискусії та ін.), які сприяють залученню здобувачів освіти до академічного середовища (підготовка презентацій, тези для виступів на конференціях, виконання творчих завдань тощо), організації контролю та самоконтролю. Це було підтверджено у ході зустрічей з НПП, здобувачами і випускниками ОП, на яких ЕГ пересвідчилася у задоволеності останніх організацією навч. процесу за програмою, високим рівнем проф. компетентності викладачів. Принципи студентоцентрованого підходу та академічної свободи реалізуються через надання здобувачам можливостей вільного вибору тем кваліфікаційної роботи бакалавра і наукового керівника, баз практик, участі у стажуваннях і програмах академічної мобільності, налагодженні партнерських взаємовідносин з викладачами. В процесі онлайн-зустрічей з НПП та здобувачами з'ясовано, що навчання відбувається у Google Workspace, Zoom, Skype, а для здійснення ефективної комунікації зі здобувачами створені групи у Viber, Telegram. Ефективною є практика опитування здобувачів освіти, організована Навчальною лабораторією соціологічних та освітніх досліджень <http://surl.li/gilmg> (анонімне письмове анкетування, що в період воєнного стану відбувається один раз на семестр, усне опитування під час закінчення вивчення курсу щодо якості викладання відповідної навчальної дисципліни й її структурної доцільності), результати якої, за словами здобувачів освіти, враховуються у подальшому у формулюванні змістових модулів ОК або їх перегляді у цілому. Проте, ЕГ не мала можливості ознайомитися з результатами такого опитування й наданим висновком, оскільки на сторінці випускової кафедри така інформація представлена лише за ОП «Турецька мова і література та англійська мова» ОС Середня освіта (I семестр, 2022/2023 н.р.).

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

У процесі спілкування на зустрічах із здобувачами освіти, які навчаються на акредитованій ОП, ЕГ пересвідчилася, що усі учасники освітнього процесу своєчасно отримують інформацію щодо цілей, змісту та програмних результатів

навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів. Здобувачі мають доступ до самої ОП, яка розміщена на сторінці кафедри тюркології <http://surl.li/gfsqy> (надана інформація про гаранта ОП, проектну групу, наявні описи ОП, навчальні плани, робочі програми начальных дисциплін, перелік обов'язкових і вибіркових ОК, тем кваліфікаційних робіт, відгуки випускників про організацію навчання на ОП та ін.). У рубриці «Студентам» <http://surl.li/gilmg> наявна інформація про організацію навчального процесу в Університеті (графік навчального процесу, розклад занять, сесії, підсумкова атестація, публікації студентів тощо). Окрім того, здобувачі ознайомлюються з інформацією про ОП на першому занятті з відповідної навчальної дисципліни. Проте, на сторінці кафедри робочі програми навчальних дисциплін вибіркових блоків не представлені у повному обсязі.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП здійснюється через залучення здобувачів освіти до здійснення індивідуальних наукових розвідок, підготовки спільних з НПП публікацій, участі у конференціях, наукових гуртках і товариствах. Формування ПРН, пов'язаних з науково-дослідницькою діяльністю, забезпечується обов'язковими ОК «Науковий образ світу» – ОК 02, «Філософія» – ОК.05, «Соціально-політичні студії» – ОК 06 «Історія тюркської та кримськотатарської літератури» – ОК 08, «Практика перекладу» – ОК 09, «Кваліфікаційна робота бакалавра» – ОК 12. ОК 13, що є комплексною багатосеместровою дисципліною, закладає підґрунтя для реалізації у майбутньому стратегій порівняльних (лексикологічних, текстологічних, комунікативних), етимологічних, ономастичних, дискурсивних досліджень. Прикладом поєднання навчальних і завдань наукової спрямованості є написання здобувачами кваліфікаційної роботи бакалавра з перекладознавчої тематики на матеріалах сучасного кримськотатарського нарративу, архівних джерел та бібліотечних колекцій. Позитивною є практика заохочення здобувачів до науково-дослідницької діяльності через отримання додаткових балів на захисті кваліфікаційної роботи за умови успішної презентації наукової доповіді на конференціях, залучення здобувачів освіти до участі у семінарах, відвідуванні лекцій провідних вчених-тюркологів, з якими кафедра здійснює плідну освітньо-наукову співпрацю. Результатом проведення заходів із популяризації наукової діяльності є високі показники наукової активності здобувачів освіти (А. Ренська–1 курс), А. Вітязь А.– 2 курс). Загалом політика Університету як багатогалузевого закладу вищої освіти ґрунтується на органічному поєднанні навчальної, науково-дослідницької та інноваційної діяльності на всіх рівнях вищої освіти, що визначено у Статуті КНУ імені Тараса Шевченка <http://surl.li/gilm>, Положенні про науково-дослідну роботу в КНУ імені Тараса Шевченка <http://surl.li/gilmg>

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

У ході проведення зустрічей з гарантом ОП і викладачами, а також аналізу відомостей про самооцінювання і ознайомлення з додатковими документами, наданими на запит ЕГ, було встановлено, що науково-педагогічні працівники оновлюють зміст ОК на основі наукових досягнень і сучасних практик у галузі тюркології і перекладознавства, проблем вивчення кримськотатарської мови, а також пропозицій зовнішніх стейхолдерів. У ході проведення зустрічей ЕГ пересвідчилася, що викладачі кафедри залучені до викладання комплексних дисциплін, активно співпрацюють над вдосконаленням окремих модулів ОК, робочі програми навчальних дисциплін постійно модифікуються, зокрема, шляхом обміну методичним досвідом із університетами-партнерами Туреччини (Університет Анатолу, Кавказький Університет– Üiversitesi, Kafkas Üniversitesi). Так, структуру ОК перекладознавчої спрямованості було змінено з урахуванням потреб редагування текстів перекладу (ОК 9.), у новій редакції робочої програми, за словами гаранта ОП, враховані результати методичних розробок викладачів кафедри (введення змістової одиниці, що визначає категорію прецедентності в кримськотатарській культурі, запровадження у практичний блок кейс-завдань); навчальний контент ОК літературознавчого формату регулярно оновлюються відповідно до появи результатів новітніх досліджень у галузі літератури в країнах тюркського світу (концептуалізація ідеї взаємозв'язку і наступності літературних традицій, актуалізація кримськотатарського дискурсу на основі архівних установ України та Турецької Республіки). Під час розробки і перегляду робочих програм навчальних дисциплін беруться до уваги рекомендації Національної комісії з питань кримськотатарської мови. Член робочої групи ОП Г.Спотар–Аяр, яка є членом Національної комісії з питань кримськотатарської мови, доводить до відома викладачів, які входять до групи забезпечення цієї ОП, основні положення стратегії й відповідно до них вносить пропозиції щодо вдосконалення змісту ОП. Проте, ЕГ було виявлено, що в деяких РП обов'язкових ОК надаються посилання на застарілі джерела інформації (1963, 1970, 1973, 1974р., 1982р., 1989р., 1999 р. тощо), а також й на ті, що вийшли друком в російських видавництвах: «Фольклор та давня кримськотатарська література» (вкл. С.Сластьон), «Практичний курс кримськотатарської мови» (вкл. Г.Спотар-Аяр). Отже, рекомендуємо оновити список основних і додаткових джерел інформації, додати публікації за останні роки, авторські навчально-методичні розробки, а також переглянути класичні праці з літературознавства, теорії мови і практики перекладу.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Інтернаціоналізація напрямків діяльності КНУ імені Шевченка регламентується «Положенням про реалізацію права на академічну мобільність» <http://surl.li/iprw>. Здобувачі освіти і НПП своєчасно отримують інф-ю про міжнародні програми, конкурси, гранти, (зокрема, можливості участі у програмі академічного обміну з турецькими університетами Mevlana) від відділу міжнар.співробітництва <http://surl.li/fcrit> і академічної мобільності <http://surl.li/fcrjk>. Кафедра тюркських мов плідно співпрацює з закладами ВО, організаціями та установами Туреччини (Стамбульський університет – Istanbul University, Анатолійський університет– Anadolu University, Торгова палата Коньї Каратайського університету – Konea Chamber of Commerce Karatay University, Університет Абдули Гюлля Кайсері – Abdulah Gull University, Міністерство освіти Туреччини, Посольством Турецької республіки в Україні) <http://surl.li/gilmg>, які у період воєнного стану активно підтримують українських науковців і студентів, залучаючи їх до участі у стипендіальних програмах. Посол Турецької Республіки в Україні Й.В. Ягмур Ахмет Гюльдер, координатор програм ТІКА в Україні Джунейт Есмер беруть участь у кул.-осв. Заходах в Університеті. У рамках чинної Угоди (від 9.11. 2022 р.) між КНУ та Координаційним Офісом Турецького Агентства зі співробітництва та координації (ТІКА), турецькою стороною у рамках проекту міжнар.тех.допомоги «Здійснення внеску в інфраструктуру освіти України» було профінансовано ремонт металопластикових вікон в будівлі ННІ філології КНУ, яка зазнала величезних руйнацій. Важливу роль в культурно-просвітницькій діяльності кафедри відіграє Центр кримськотатарської мови і літератури, створений з метою вдосконалення си-ми підготовки фахівців з кримськотатарської філології. На базі центру функціонує розмовний клуб, проводяться лекторії з проблем кримськотатарської мови та літератури, фотовиставки, майстер-класи тощо. НПП, задіяні до викладання ОК за програмою, є авторами і співавторами наукових статей, розділів монографій, опублікованих у зарубіжних виданнях (Спотар-Аяр Г. Ю., Покровська І.Л., Сластьон С. Е., Дрига І.М.), учасниками міжнародних конференцій, проєктів і програм, наукових стажувань у країнах ЄС (Спотар-Аяр Г. Ю.– Університет Істанбул Шехір, Туреччина, жовтень-грудень 2021р.; Киричук- Хассан Саїд Хассан У. І.– Анатолійський університет, м. Ескі-Шехір, Туреччина, 19.03.–26.03.2022; Грицик Л.В.–Тбіліський університет, 2018р.). Кафедрою тюркології налагоджені наукові контакти з провідними кримотатарознавцями Туреччини, Німеччини, Румунії, США. Згідно з рішенням Платформи громадських об'єднань кримських татар від 7 травня 2022 року (KIRIM TATAR TEŞKİLATLARI PLATFORMU' 7-8 MAYIS 2022 GENEL İSTİŞARE TOPLANTISI SONUÇ BİLDİRİSİ) здійснюється інф.супровід діяльності гром.об'єднань кримських татар і надання кафедрі дайджесту осн.подій. За сприяння благодійного фонду Emel KIRIM VAKFI <https://emelvakfi.org> було поповнено книжковий фонд бібліотеки Кримськотатарського культурного центру.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Реалізація академічної свободи здобувачів освіти через можливості вільного вибору тем кваліфікаційних робіт бакалавра і баз практик. 2. Залучення здобувачів освіти за результатами джерелознавчої практики до розробки словників і довідників. 3. Можливості доступу здобувачів освіти до унікальних джерел з книжкового фонду бібліотеки Центр кримськотатарської мови і літератури.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Робочі програми навчальних дисциплін містять посилання на застарілі джерела інформації. 2. На сторінці кафедри тюркології розміщені не всі робочі програми навчальних дисциплін вибіркових блоків. Рекомендовано: 1.НПП оновити у робочих програмах навчальних дисциплін списки основних і додаткових джерел інформації, додати публікації дослідників з проблем лінгвістики, літературознавства, тюркології і перекладознавства, авторські науково-методичні розробки до початку нового навчального року. 2. Гаранту ОП розмістити на сторінці кафедри робочі програми навчальних дисциплін вибіркових блоків, доповнити інформацію про діючі на ОП практики.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Зважаючи на відповідність форм і методів навчання заявленим в ОП цілям та ПРН, дотримання принципів студентоцентрованого підходу та академічної свободи здобувачів освіти (вільний вибір тем кваліфікаційної роботи бакалавра і наукового керівника, баз практики, сприяння участі у стажуваннях і програмах академічної мобільності – підкритерій 1), прозорість надання конкретної інформації щодо ОП в цілому, ПРН та критеріїв оцінювання у межах окремих ОК (розміщення на сайті випускової кафедри робочих програм навчальних дисциплін, переліку обов'язкових і вибіркових ОК, тем кваліфікаційних робіт, відгуків випускників про організацію навчання на ОП тощо – підкритерій 2), органічне поєднання навчальної і науково-дослідницької діяльності під час реалізації ОП (написання спільних з викладачами науково-методичних праць, участь у науково-практичних конференціях – підкритерій 3), системну роботу щодо оновлення змісту ОП на основі наукових досягнень і сучасних практик у галузі

тюркології і перекладознавства (підкритерій 4), високий рівень інтернаціоналізації освітньої діяльності на рівні ЗВО (створення умов до участі у програмі академічної мобільності, співпраця з закладами вищої освіти, організаціями та установами Туреччини, громадськими організаціями (Кримський дім, Меджліс, Кримська родина) – підкритерій 5, а також наявність перспектив для удосконалення ОП відповідно до наданих ЕГ рекомендацій (стосовно удосконалення вимог за підкритеріями 2, 4), пропонуємо встановити за Критерієм 4 рівень відповідності В.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Положенням про організацію освітнього процесу у КНУ регулюються форми контрольних заходів у межах навчальних дисциплін, якими визначаються поточний та підсумковий контроль для оцінювання успішності студентів і досягнення ними результатів навчання (<https://cutt.ly/p8Iq8Mo>). Для успішного проходження певного ОК потрібно отримати мінімальну оцінку з кожного з видів контролю, які передбачені робочою програмою. На ОП застосовується діагностичний, поточний і підсумковий підхід до форм контрольних заходів, що дозволяє об'єктивно оцінити здобувачів у процесі навчання та по завершенню кожного ОК. НПП на початку вивчення ОК повідомляють здобувачів про контрольні заходи, з якими можна ознайомитися у робочих програмах обов'язкових та вибіркових ОК, рекомендаційних документах до ОП, які узгоджуються з гарантом і затверджуються на засіданні кафедри. На початку вивчення навчальної дисципліни викладач діагностує “залишкові” знання студентів та, у разі необхідності, може корегувати план роботи і вносити можливі зміни навчального контенту. Поточний моніторинг засвоєних знань здійснюється після кожної змістової частини (на зустрічі здобувачі вказали на виконання завдань у Google). НПП підбирають індивідуальні форми (творчі завдання, переклади (ПРН13), здійснення індивідуальної роботи з Корпусом кримськотатарської мови (ПРН 12, ПРН 13)). На ОП передбачено такі форми та методи оцінювання як: дослідницькі завдання, написання курсового проєкту, усна доповідь, робота з основними джерелами (в. т.ч. переклад), реферат, презентація, участь у дискусіях, бесідах, моделювання ситуації, модульна контрольна робота, усне опитування, контрольні роботи, виконання дослідницької роботи, пошук та аналіз кримськотатарських наукових та практичних джерел, виконання тестів, написання есе, виконання індивідуальних та групових проєктів, письмова екзаменаційна робота з відкритими відповідями, реферат, тощо. Критерії оцінювання містяться у робочих програмах, які оприлюднені на сайті ННІФ. 40% від загальної оцінки за ОК формуються на основі теоретичних знань, які отримали здобувачі, 60 % оцінювання базується на результатах практичної підготовки. Здобувачі на зустрічах вказали, що вони завжди можуть обговорити з НПП форми та методи контролю, висловити побажання. Форми контролю здійснюються відповідно до графіків навчального процесу. У разі проведення проміжних атестацій, підсумкового контролю, складання заборгованостей, захисту практик і кваліфікаційних робіт, формується розклад, доводиться до відома здобувачів не пізніше, як за місяць до початку відповідних контрольних заходів.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

У відповідності до вимог чинного стандарту вищої освіти України першого (бакалаврського рівня вищої освіти за спеціальністю 035 «Філологія» галузі знань 03 «Гуманітарні науки» (наказ МОН України від 20.06.2019 р. № 869), формою підсумкової атестації є два атестаційні іспити, що передбачено ОП, і реалізується під час роботи ЕК. Екзаменаційні вимоги корелюються з базовими ОК програми і спрямовані на верифікацію ПРН (2, 6, 9, 10, 11, 12, 13, 14). Після успішного проходження підсумкової атестації присуджується ступінь бакалавра із присвоєнням освітньої кваліфікації «бакалавр філології» за спеціалізацією «кримськотатарська мова і література». Кваліфікаційна робота проходить перевірку на плагіат, та подається у письмовому вигляді за затвердженою формою. Публічний захист відбувається у формі презентації. На публічному захисті оголошуються відгук керівника та рецензія, а також студент коментує зауваження і відповідає на запитання. Будь-які інші форми атестації, які не передбачені Стандартом, не застосовуються.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У разі, якщо студент не погоджується з результатами контрольних заходів, він може скористатися п. 7.2 (розділ 4, 8 та ін.) «Положення про організацію навчального процесу в КНУ». Якщо студент не згоден з результатами поточного контролю, він може звернутися до викладача в тиждень термін. У випадку, коли студент не згоден з оцінкою за семестр та звертається до директора ННІФ у день оголошення оцінки, директор передає письмову роботу студента другому викладачеві. Якщо перша та друга оцінки розходяться більше, ніж на 10%, третій викладач здійснює оцінювання. Оцінка визначається як середнє трьох оцінок, інакше студент отримує оцінку, яка була виставлена при

першому оцінюванні. У випадку, коли студент не згоден з оцінкою за кваліфікаційний іспит або захист кваліфікаційної роботи, він може подати апеляцію на ім'я ректора не пізніше 12 години наступного робочого дня після оголошення результату. Комісія, створена для розгляду апеляції, має три робочі дні на розгляд. Порядок оскарження та розгляду апеляційної скарги визначає Положення про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка. ЕГ у ході спілкування зі здобувачами, гарантом та НПП з'ясувала, що випадків незадоволеності результатами підсумкового оцінювання на цій ОП не було.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Процедури дотримання академічної доброчесності (АД) у КНУ ім. Т. Шевченка регулюються Полож. про організацію освітнього процесу (п. 7, 8, 9.8 та 10.7) (<https://cutt.ly/p8TMvQQ>), Етичним кодексом (<https://cutt.ly/l8TMXS4>), Полож. про систему виявлення та запобігання академ. плагіату (<https://cutt.ly/G8T1yhY>), Полож. про забезпечення дотримання АД (<https://cutt.ly/98UlTgi>), ухвалами Вченої ради "Про репутаційну політику КНУ" (<http://senate.univ.kiev.ua/?p=937>), "Вимоги етичної компетентності та запобігання неетичної поведінки представників ун-ської спільноти" (<http://senate.univ.kiev.ua/?p=1733>). Відповідно до п. 9.8.3. Полож. про організацію освітнього процесу, можливими видами санкцій за порушення АД здобувачами є: повторне проходження оцінювання, повторне проходження ОК, відрахування, позбавлення академ. стипендії, позбавлення наданих ЗВО пільг щодо оплати за навчання; щодо НПП (п. 10.7.3) - відмова у присудженні наук. ступеня чи присвоєнні вч. звання або позбавлення таких заслуг, позбавлення права брати участь у роботі визначених органів чи займати посади тощо. У ЗВО здійснюється перевірка дотримання АД Автомат. системою впродовж навч. року гарантом та керівником структурного підрозділу: під час оцінювання; підсумкового контролю; участі в конференціях, публікації результатів досліджень. При підготовці матеріалів здобувачі та їхні наукові керівники проводять автомат. та змістову перевірку публікації (п. 4.3). Наук. керівник несе персональну відповідальність за дотримання АД студентом. Перевірка кваліф. роботи регламентується Полож. про систему виявлення та запобігання академ. плагіату: здобувач подає електронну форму роботи, яку після перевірки не може змінювати, перевірка завершується не пізніше як за 7 днів до початку підсумкової атестації. Співробітники інформаційно-бібліографічного відділу наукової бібліотеки ім. М. Максимовича підготували рекомендаційний бібліографічний список літератури "Академічна доброчесність: виклики сучасності" (<https://cutt.ly/Y7OOUHC>).

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

На думку ЕГ, позитивною практикою є наявність у ЗВО чіткої, логічно структурованої, багаторівневої та багатоаспектної системи внутрішньої нормативно-правової документації, яка регулює дотримання норм академічної доброчесності та відповідальності за їх порушення.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Рекомендовано: до початку нового навчального року НПП розглянути можливість активніше залучати ІТ технології до проміжного контролю знань, особливо під час віддаленого формату навчання - для цього гаранту варто організувати майстерклас, де розповісти про різноманітні освітні онлайн-платформи/ресурси, які можна використовувати під час занять.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Враховуючи чіткість та прозорість критеріїв оцінювання та процедур проведення контрольних заходів (підкритерії 5.1, 5.3), відповідність форми атестації здобувачів вищої освіти вимогам Стандарту вищої освіти за спеціальністю 035 "Філологія" (підкритерій 5.2), а також імплементацію академічної доброчесності у внутрішню культуру якості КНУ ім. Т. Шевченка (підкритерій 5.4), робимо висновок про відповідність цього критерію рівню В.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз зведеної інформації про викладачів (Таблиця 2), задіяних до реалізації ОП, а також надані пояснення і коментарі під час зустрічей з адміністративним і академічним персоналом, гарантом ОП підтверджують відповідність кваліфікації НПП навчальним дисциплінам, які вони викладають. Кваліфікаційні вимоги до НПП Університету регламентовані «Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності» <http://surl.li/ebnbf>, «Положенням про організацію освітнього процесу у КНУ імені Тараса Шевченка» (розділ 5 «Науково-педагогічні працівники»), в якому прописані вимоги щодо продовження контракту з викладачем (п.5.1), оцінювання його наукової, методичної роботи і викладацької діяльності (п.п 5.5, 5.6, 5.8), визначені вимоги для залучення викладачів до викладання за освітньою програмою (п.5.17) <http://surl.li/fctar>, «Положенням про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУ імені Тараса Шевченка» (зокрема, розділ II, 5.14 щодо визнання форм підвищення кваліфікації НПП) <http://surl.li/fctbk>. Етапи конкурсного відбору НПП здійснюються у відповідності до «Порядку конкурсного відбору на посади науково-педагогічних працівників у КНУ імені Тараса Шевченка» <http://surl.li/fctbu> та Положення про порядок проведення конкурсу на заміщення вакантних наукових посад у КНУ імені Тараса Шевченка <http://surl.li/fdbgn>. В Університеті проводиться опитування здобувачів освіти щодо ефективності роботи НПП, якості викладання навчальних дисциплін за ОП, яке здійснюється Навчальною лабораторією соціологічних та освітніх досліджень <http://surl.li/gilmg> з наданням висновку про результати оцінювання, які в подальшому враховуються при перегляді ОП. Спілкування зі здобувачами освіти і випускниками ОП під час зустрічей з ЕГ засвідчили про надану ними високу оцінку фахової підготовки НПП та задоволеність рівнем викладання навчальних дисциплін.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедура конкурсного відбору НПП є прозорою і відбувається відповідно до чинного законодавства України, Порядку конкурсного відбору на посади науково-педагогічних працівників в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка <http://surl.li/gtex>, Положення про порядок проведення конкурсу на заміщення вакантних наукових посад у КНУ імені Тараса Шевченка <http://surl.li/akuev>. Оголошення про конкурс, терміни та його умови його проведення розміщуються на офіційному сайті Університету <http://surl.li/fctdd>. У ході зустрічей з адміністративним персоналом і сервісними структурними підрозділами, гарантом ОП, а також при ознайомленні з інформацією, поданою у Відомостях про самооцінювання ОП, ЕГ з'ясувала, що відбір НПП для викладання навчальних дисциплін за певною освітньою програмою здійснюється за умови відповідності претендентів основним кваліфікаційним вимогам, визначеними «Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності» <http://surl.li/ebnbf> (кваліфікаційний рівень викладача, наявність необхідної кількості наукових та навчально-методичних праць за фахом за останні п'ять років, відповідність напрямку досліджень предметній області і спеціалізації ОП тощо). До подання необхідних для участі у конкурсі документів претендент на посаду має провести відкрите заняття, після чого його кандидатура обговорюється на засіданні кафедри та за умови позитивного рішення рекомендується до затвердження Вченою радою ННІ філології. З викладачем укладається контракт терміном від 1 до 5 років. В результаті роботи з документами ЕГ пересвідчилася, що кадровий склад ОП, в основному відповідає вимогам, прописаним у Ліцензійних умовах провадження освітньої діяльності. Разом з тим, інформація про публікаційну активність НПП (Таблиця 2) обмежується списками праць 2014 –2017 років (викл. Сластьон С. Е.– ОК «Кримськотатарська література часів Золотої Орди», «Ханський період кримськотатарської літератури»; Ткаченко О.Г.– ОК «Англійська мова та переклад»; Алієва Заміна Керім кизи – ОК «Тюркська топоніміка України»; Сеїт-Джеліль А. Ш. – ОК «Кримськотатарська мова: функціональний рівень»), які представлені виступами на конференціях, семінарах, форумах, методичними рекомендаціями тощо й не налічують необхідної кількості підготовлених науково-методичних відповідно до ліцензійних вимог. Отже, рекомендуємо сприяти підвищенню публікаційної активності НПП, залучених до викладання навчальних дисциплін на ОП

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу відбувається на рівні організації практики (ОК «Комунікативна (виробнича) практика з відривом(кримськотатарська, англійська мови)). Системна співпраця роботодавців зі здобувачами вищої освіти відбувається також й під час творчих зустрічей, звітувань та святкових заходів, тематичних вебінарів тощо. Так, Надзвичайний та Повноважний Посол України Олександр Міщенко провів зустріч з викладачами і студентами кафедри тюркології, в рамках якої прочитав лекцію про основи дипломатії <http://surl.li/gixur>. Роботодавці беруть активну участь у процесі реалізації ОП: до складу проектної групи програми входять представники ТОВ «Майстер Книг», співробітники ГО «Кримський дім» та ГО «Кримська родина». Рецензентом ОП є старший викладач кафедри східних мов Навчально-наукового центру мовної підготовки Національної академії Служби безпеки України, кандидат педагогічних наук І.В. Кіндрась, завідувачка кафедри тюркської філології Київського національного лінгвістичного університету, кандидат філологічних наук Т.М.

Тімкова. В Університеті функціонує Рада роботодавців, яка є консультативно-дорадчим органом і скеровує свою діяльність на збереження зв'язків із ЗВО для покращення якості освітніх послуг і підготовки фахівців за освітніми програмами. У 2021 р. було прийнято Положення про ради роботодавців у КНУ імені Тараса Шевченка <http://surl.li/bleal>. Під час проведення зустрічей роботодавці підтвердили важливість функціонування ОП, визначили високий рівень підготовки випускників, підтвердили готовність до всебічної підтримки цієї програми. Проте, документування пропозицій та рекомендацій, які вносять стейкхолдери до структури та вмісту ОП, відсутнє; на сторінці випускової кафедри у вкладці «Співпраця з роботодавцями та науковцями» інформацію не висвітлено. Рекомендуємо започаткувати практику документування пропозицій, рекомендацій, змін, пов'язаних з переглядом змісту освітньої програми у відповідних документах випускової кафедри.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Експертна група мала можливість пересвідчитися, що кафедрою тюркології проводиться робота по залученню професіоналів-практиків, які є фахівцями в галузі кримськотатарської філології, до проведення аудиторних занять. Серед таких є старший науковий співробітник Інституту сходознавства імені А.Ю. Кримського І.Дрига, яка з цього навчального року працює на кафедрі на умовах сумісництва. За її ініціативою на ОП викладається ОК вибіркового блоку «Османська мова» (ВБ. 2.06). До викладацької та експертної діяльності залучаються представники кримськотатарської спільноти м. Києва, дипломатичні співробітники (Уміт Йилдиз), літератори – доцент Сіваського університету (Турецька Республіка) Ельвіна ЕР. У першому семестрі 2022 р. до викладання на ОП була залучена Люманова С.Ф., вчитель кримськотатарської мови та тюркських літератур, яка має звання «Старший учитель».

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

У ході зустрічей з представниками адміністрації, академічним персоналом ЕГ пересвідчилася, що Університет сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми підвищення кваліфікації НПП й через організацію співпраці з іншими установами. Це, зокрема, відображено у Положеннях про підвищення кваліфікації педагогічних та НПП КНУ <http://surl.li/ebnfn>, про стимулювання за результатами наукової діяльності <http://surl.li/fctqj>, про надбавки для НПП, які викладають англійською <http://surl.li/fctqm>, розпорядженні про створення комісії з матеріального заохочення <http://surl.li/fctqs>. Для професійного зростання НПП створено можливості підвищення кваліфікації в Інституті післядипломної освіти КНУ імені Тараса Шевченка <http://surl.li/fctqu>, опанування курсів на освітніх платформах (KNU professionals Digital skills Pro – програма розвитку цифрових компетентностей НПП <http://surl.li/bhrei>, KNU Teach Week – платформа для фахового розвитку НПП <http://surl.li/ebngg>. Необхідну інформацію про різні форми підвищення кваліфікації НПП отримують через відділ академічної мобільності Університету <http://surl.li/akugu>. Позитивною практикою є також й те, що з 2020 р. в Університеті функціонує програма підвищення кваліфікації для гарантів. За результатами наукової діяльності; зокрема, високу публікаційну активність НПП передбачено матеріальні і моральні заохочення (преміювання, грамоти, премії, подяки), що було підтверджено на зустрічах з академічним персоналом і адміністрацією ННІ філології.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Ознайомлення ЕГ з нормативними документами, зокрема з Положенням про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (розділ 5, п. 5.9. «Стимулювання викладачів», п. 5.12. «Переведення науково-педагогічних працівників на іншу посаду») <http://surl.li/fctsj> надає підстави стверджувати, що в Університеті в та його структурних підрозділах проводиться системна робота щодо розвитку викладацької майстерності науково-педагогічних працівників і перспектив їхнього кар'єрного зростання. Прикладом цього є проведення щорічного конкурсу щодо відзначення кращого викладача року. Стимулювання професійного зростання НПП здійснюється через надання можливостей участі у створенні програм і проєктів. Зокрема, Університет є учасником програми вдосконалення викладання у вищій освіті України (Ukraine Higher Education Teaching Excellence Programme) та проєкту: «Якісне навчання через якісне викладання», метою якого є покращення якості викладання навчальних дисциплін та підвищення ефективності освітнього процесу через впровадження інноваційних підходів, методів і технологій. На зустрічах з НПП було підтверджено, що адміністрація ЗВО підтримує викладачів та допомагає у публікації статей, зокрема, співробітники кафедри тюркології мають можливість публікації статей у фаховому збірнику «FoliaPhilologica» за кошти Університету.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

1. Системна взаємодія зі стейкхолдерами, залучення роботодавців до керівництва виробничою практикою, рецензування ОП. 2. Залучення професіоналів-практиків, носіїв мови до проведення аудиторних занять. 3. Активна співпраця з громадськими організаціями, що підтримують та захищають права кримських татар (Меджліс, Кримський дім, Кримська родина та ін). 4. Ефективна мотиваційна політика Університету щодо стимулювання публікаційної активності НПП, сприяння їхньому професійному розвитку та вдосконаленню викладацької майстерності шляхом матеріального і морального заохочення, проведення конкурсу «Викладач року».

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Низька публікаційна активність НПП, що забезпечують освітній процес за ОП. Рекомендовано: Сприяти підвищенню публікаційної активності НПП, залучених до викладання ОК на ОП.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Академічна та професійна кваліфікація НПП для реалізації якісного викладання навчальних дисциплін за ОП й досягнення цілей і очікуваних ПРН, задоволеність здобувачів організацією освітнього процесу за ОП за результатами опитування (підкритерій 1), прозорість проведення конкурсних процедур на основі чинного законодавства України й діючих у ЗВО положень (підкритерій 2), залучення до аудиторних занять професіоналів-практиків й представників роботодавців (підкритерій 3,4), активне сприяння Університетом підвищенню наукової і професійної майстерності НПП через впровадження курсів підвищення кваліфікації для викладачів, гарантів ОП, надання можливостей для опанування програм на освітніх платформах (підкритерій 5), ефективна мотиваційна політика Університету щодо стимулювання публікаційної активності НПП (підкритерій 6) дозволяє зробити висновок про дотримання загальних вимог Критерію 6 за рівнем відповідності В. Зазначені слабкі сторони та недоліки, що стосуються більшою мірою залучення зовнішніх стейкхолдерів до реалізації освітнього процесу за ОП (підкритерій 3,4), підвищення публікаційної активності викладачів (підкритерій 2), можуть бути усунені у процесі подальшої реалізації програми.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Учасники ОП користуються Науковою бібліотекою ім. М. Максимовича (<https://cutt.ly/87001un>), як було вказано представником у теперішній час у дистанційному режимі. Бібліотечні ресурси нараховують 3.5 млн примірників, які щороку поповнюються на 50-60 тис. та представлені більше як 30 мовами світу; є відділ рідкісної книги; ведеться обмін з 116 організаціями України, СНД, Західної та Східної Європи, Америки, Азії, Австралії. Є електронний каталог (<https://cutt.ly/g7081Nw>), інформація про нові надходження (<https://cutt.ly/U704p5i>), передплачену періодику (<https://cutt.ly/s704kPD>), наукову періодику ЗВО (<https://cutt.ly/6704AGL>), електронну картотеку (<https://cutt.ly/A7047CN>), бібліотеки ЗВО України (<https://cutt.ly/g707gG5>), стародруки (<https://cutt.ly/4707TRi>). На сайті бібліотеки міститься актуальна документація, зокрема: “Програма розвитку на 2020-2025 рр.” (<https://cutt.ly/Q70PZWq>), “Положення про бібліотеку” (<https://cutt.ly/x70P6Ez>), “Правила користування бібліотекою” (<https://cutt.ly/E70Aox7>), “Положенням про надання платних послуг” (<https://cutt.ly/P70HwQz>), де міститься перелік платних послуг (<https://cutt.ly/t70Jp0C>); “Положенням про інституційний репозитарій (eKNUTSHIR)” (<https://cutt.ly/K70KuMb>). Є можливість користуватися Rapid ILL (ExLibris), який охоплює матеріали понад 500 бібліотек учасниць з Європи та США (<https://cutt.ly/u7006zJ>). Здобувачі навчаються у кримськотатарському центрі, на 1 поверсі, кафедрі, кримськотатарському центрі, інших аудиторіях, користуються читальною залом центру, який є також бібліотекою. На ОП є власна бібліотека тюркологічної літератури (приблизно 2-3 тисячі екземплярів), що включає лексикографічні посібники, джерелознавчу, давню, сучасну, художню літературу, пам'ятки історії, літературу загальної тюркології, історичні та архівні узагальнення про середньовічний та новітній Криму; є альбоми, подарункові видання, сувенірна продукція. Здійснюється підтримка від випускників, співробітників посольства, зокрема в оновленні ресурсів бібліотеки. Лабораторії для перекладу з лінгфонними кабінетами є унікальними завдяки спеціальній програмі, яка дозволяє викладачу переключати/перемикати між студентами, які працюють у кабінках. У ході спілкування з фокус-групами, ЕГ встановила, що враховуючи невисоку популярність у вивченні та дослідженні кримсько-татарської мови, на ОП бракує навчально-методичної літератури. Навчально-методичний відділ ЗВО відповідає за забезпечення даної освітньої програми навчально-методичними матеріалами (<https://cutt.ly/58US62L>). У розділі IX Стратегії розвитку передбачено положення про фінансове забезпечення (<https://cutt.ly/C8UDpHt>), на Планово-фінансовий відділ

покладається перспективне та оперативне планування фінансової діяльності ЗВО (<https://cutt.ly/48UDffk>). ЗВО здійснює прозорі закупівлі (<https://cutt.ly/U8UDtFB>). На сайті міститься необхідна інформація щодо фінансових ресурсів (<https://cutt.ly/B8UDziw>), зокрема опубліковано фінансову звітність за кожен рік індивідуально (2014-2022).

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

ЕГ переконалася, що у всіх приміщеннях ЗВО є наявний безкоштовний доступ до Інтернету. Wi-Fi покриття у приміщеннях ЗВО працює задовільно, про це також запевнили здобувачі. Доступ до матеріалів репозитарію eKNUTSHIR здійснюється через колекції спільнот: 1) наука: дисертації, дипломні роботи, монографії, статті, тези конференцій; 2) освіта: підручники посібники, курси лекцій, відео лекцій, збірники задач, інший медіа контент (<https://cutt.ly/w7OLn8C>). Надається доступ до таких баз даних: Research4Life (доступ шляхом звернення до Служби інформаційного моніторингу для отримання інституційного логіну та паролю), Bentham Science (доступ продовжений до 31.12.2023 р. та можливий з будь-кого комп'ютера в локальній мережі ЗВО), CUL online (доступ через "Центр учбової літератури" з логіном та паролем, які вказані на сайті), SCOPUS, ScienceDirect, Web of Science, EBSCO (доступ можливий з будь-кого комп'ютера в локальній мережі). На сайті наукової бібліотеки міститься інформація про електронні ресурси відкритого доступу, іноземні та вітчизняні (<https://cutt.ly/V7O77zT>). Лише для зареєстрованих користувачів мережі УРАН надається авторизований доступ до таких ресурсів як: Springer (колекція за 1997-2008), Springer ODB, Cambridge University Press, AAAS, Blackwell Publishing Publishing / Wiley, ETDE WEB, OVID Wolterth Kluwer Health (авторизація здійснюється за IP-адресою), Oxford Journals Collections, Scopus, Academic OneFile, SAGE Premier (1999-2009); деякі з цих ресурсів тимчасово призупинені до укладання нового договору МОН з видавцями (<https://cutt.ly/y8UFiqN>). З метою моніторингу стану та якості забезпечення освітнього процесу, виявлення потреб та інтересів діє система опитування UNIDOS (<https://cutt.ly/a8UFdtq>).

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

У ЗВО наявне відео екскурсії ННІФ (<https://cutt.ly/w8UZzIr>) у YouTube. Умови навчання та проживання на ОП є безпечними та нешкідливими, здобувачі отримують соціальну допомогу відповідно до законодавства та захист від будь-яких форм експлуатації та насильства. Будівлі ЗВО відповідають санітарно-гігієнічним нормам. Кожен бажаючий може здійснити благодійний внесок на відновлення будівель ЗВО (<https://cutt.ly/A8UZRCm>). Студенти ОП забезпечуються гуртожитком № 17 (<https://studmisto.knu.ua>). На сайті розміщений електронний кабінет мешканця студмістечка; є алгоритм (у т.ч. онлайн) поселення, переселення та виселення до студентських гуртожитків (всього 24); документи щодо вартості проживання, накази, положення, правила внутрішнього розпорядку, зразки необхідних документів (<https://cutt.ly/v8UZOiN>). Втім інформація, у розділі "Дирекція", "Студмістечко" (у підрозділі "Робота зі студентською молоддю", "Відділ організації поселення"; до Відділу зі студентською молоддю можна звернутися зі вирішенням будь-якого питання (<https://cutt.ly/R8UZSgp>) є неповною. Гарант зазначила, якщо немає місць для поселення у гуртожитку №17, то знаходять в інших. Ідальня у ЗВО тимчасово у воєнний період не працює, але працює кафе. Функціонує Інститут психіатрії (<https://cutt.ly/L8UZGJr>); практичної психологічної підтримки Психологічна стужба (<https://cutt.ly/w8UZKfy>), яка надає безкоштовну підтримку та сервіси 24/7 "Helper Hub", що є чатом емоційної підтримки студентів студентами https://t.me/helper_hub2, з 9.00 до 18.00 пн.-пт. "Допомога онлайн ПС КНУ" - чат зв'язку з психологом (https://t.me/chat_PS_KNU), за попереднім записом у Google-формі з 10.00 по 17.00 вт.-чт. надається консультація психолога (<https://cutt.ly/W8UZVkp>), надаються рекомендації зі зміцнення резильєнтності (<https://cutt.ly/18UZNn3>). Крім цього, проводиться профілактична, роз'яснювальна та корекційна робота. У ЗВО є Університетська клініка (<https://clinic.knu.ua>), яка надає як безкоштовні, так і платні послуги. У процесі спілкування, ЕГ про вказано на те, що до війни учасники освітнього процесу зазвичай зверталися за різною медичною допомогою, а зараз це надання психологічної чи психіатричної допомоги. До приміщень ЗВО можна потрапити за посвідченням (викладачі та інші працівники) та за студентським квитком (студенти), для гостей потрібно заздалегідь узгоджувати свій візит. Гарант вказала, що "людина з вулиці" не може потрапити до будівель ЗВО, лише за попередньою домовленістю з НПП, кафедрою, інститутом, бібліотекою, тощо. За відсутності електроенергії можна було потрапити до корпусів з 8.00 до 20.00, зараз, щоб працювати на вихідних потрібен спеціальний дозвіл. ЗВО дотримувався карантинних обмежень. У корпусах та гуртожитках працюють системи пожежної безпеки, є відеоспостереження; пропускний режим (турнікети), порядок забезпечується охороною (<https://cutt.ly/X8UZ5WA>). Посадова інструкція доводиться працівнику під підпис при прийомі/переведенні на роботу (<https://cutt.ly/u8UXeJo>).

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Оцінювання рівня забезпечення та повноти інформованості здобувачів здійснюється шляхом соціологічних опитувань студентів і студентського моніторингу освітнього процесу, проведення щорічного аналізу Сектором моніторингу якості освіти (1-го червня кожного року), зокрема щодо наявності вітчизняних та закордонних фахових

періодичних видань у бібліотеці, доступу до баз даних періодичних наукових видань англійською мовою, доступності до офіційного веб-сайту, відповідної внутрішньої документації (<https://cutt.ly/C8UXuTm>). Навчальна лабораторія соціологічних та освітніх досліджень здійснює загальноуніверситетські опитування на сайті та через електронні кабінети. Під час зустрічі з НПП та здобувачами ЕГ було вказано на налагоджений механізм комунікації усіх учасників освітнього процесу, зокрема у формі особистих словесних звернень, телефонної розмови, зручного двостороннього онлайн-спілкування (Viber, Telegram, Facebook). Будь-яку інформацію можна отримати на загальному сайті ЗВО, інституту, кафедр, яка регулярно оновлюється. Враховуючи реалії пандемії та воєнного часу, лекції відбуваються у Zoom, Skype (платформа обирається індивідуально викладачем, враховуючи думку здобувачів), семінари, практичні проводяться у змішаному форматі, письмові завдання виконуються у Google workspace. Для організації дозвілля функціонують хор “Дніпро” (<http://dnipro.univ.kiev.ua>), туристичний клуб (<https://tcu.kyiv.ua>). Наукове товариство студентів та аспірантів (<http://ntsa.univ.kiev.ua>) об'єднує здобувачів у позааудиторний час. Крім цього, є інтернет-ресурс для сприяння працевлаштуванню та проходженню практик і стажувань студентів, випускників, та аспірантів в організаціях-роботодавцях (<http://jobs.knu.ua>). Також, для розвитку учасників ОП пропонуються наступні активності: “Видавничо-поліграфічний центр “Київський університет” (<https://vpc.knu.ua>), “Молодіжний центр культурно-естетичного виховання” (<https://cutt.ly/T8UXsLK>), “Навчально-науковий центр радіаційної безпеки” (зокрема проводить підвищення кваліфікації з радіаційної безпеки, що зараз особливо актуально) (<http://rb.univ.kiev.ua>), “Навчально-науковий центр рекреації та туризму КНУ” (<https://cutt.ly/R8UXjkr>), “Науково-консультаційний центр КНУ” (<https://cutt.ly/28UXEd6>) (вичерпний перелік послуг наведений у презентації), “Центр іноземних мов” (<https://cutt.ly/98UXUsN>), “Центр комунікацій” (<https://cutt.ly/A8UXPyC>), “Центр українознавства” (<https://cutt.ly/u8UXDAT>), “Астрономічна обсерваторія” (<https://cutt.ly/g8UXHjF>), спорткомплекс (<https://cutt.ly/E8UXVz3>), (<https://cutt.ly/x8UX1Ct>). На сайті ЗВО розміщується рейтинг студентів (<https://cutt.ly/N8UX2FZ>). Різностороння підтримка здобувачів здійснюється Студентським Парламентом (<https://cutt.ly/s8UX4oL>). Наукова бібліотека підтримує інститути, кафедри, зокрема розглядає пропозиції до отримання необхідної літератури чи доступу до світових інформаційних ресурсів, повнотекстових та реферативних баз даних.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Щодо забезпечення умов для надання освітніх послуг особам з особливими освітніми потребами ЗВО керується Порядком супроводу осіб з інвалідністю (<https://cutt.ly/N8UX6KR>), Сертифікатами про проходження навчання з інклюзивної освіти (<https://cutt.ly/x8UCeYL>), Концепцією розвитку інклюзивної освіти “Університету рівних можливостей” (<https://cutt.ly/I8UCtFZ>). Пам'яткою про правила комунікації із людьми з інвалідністю (<https://cutt.ly/X8UCxWX>). Статутом ЗВО (<https://cutt.ly/A8UCUP3>) передбачено спеціальний навчально-реабілітаційний супровід і вільний доступ до інфраструктури підрозділів інформацію в електронній формі щодо: 1) можливості фізичного доступу до роботи та навчання у ЗВО осіб з особливими потребами; 2) наявності адаптованих ОП та навчальних компонентів з відповідним методичним забезпеченням для таких осіб; 3) залучення викладачів до тренінгу щодо правил роботи зі студентами з особливими освітніми потребами. Уповноважений у справах осіб з особливими освітніми потребами формує звіт з пропозиціями та подає їх на розгляд Вченої ради університету (п. 6.5 Положення <https://cutt.ly/N8UCSJK>). Гарант ОП підтвердила, що за час існування ОП випадків навчання осіб з особливими освітніми потребами не було, але була ситуація, коли зверталися представники іншої ОП з проханням надати аудиторії, які є на 1 поверсі, оскільки на цій ОП навчалася маломобільна особа, тому розклад упорядковується так, щоб маломобільні особи могли безперешкодно пересуватися. Крім цього, вона запевнила, що у разі необхідності надання освітніх послуг особам з особливими потребами, такі умови будуть у повній мірі забезпечені; на цій ОП приділяється увага правильній комунікації з такими особами, сповідуючи принцип інклюзивності та безбар'єрності.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

ЗВО керується положеннями національного законодавства (ЗУ “Про запобігання корупції”) та внутрішніми нормативно-правовими актами (зокрема “Антикорупційна програма” (<https://cutt.ly/B8UCJvB>)). Відповідно до п.4.2 Етичного Кодексу, у ЗВО не допускаються будь-які прояви конфліктних ситуацій пов'язаних з сексуальним домаганням, дискримінацією, корупцією, тощо (<https://cutt.ly/q8UCCn9>). Попередженням, виявленням, розслідуванням та вирішенням конфліктних ситуацій займається Постійна комісія Вченої ради з питань етики, застосовуються положення Порядку запобігання та протидії дискримінації, булінгу, гендерно-обумовленому насильству в КНУ (<https://cutt.ly/L8UCMQx>) та розроблено Порядок вирішення конфліктних ситуацій у КНУ (<https://cutt.ly/g8UC9zX>). У ході спілкування з НПП, гарантом, здобувачами, представниками Студентського Парламенту ЕГ з'ясувала, що на ОП були випадки конфліктних ситуацій, які вирішувалися. Зокрема, один із таких конфліктів було вирішено у ході експертизи. Крім цього, до врегулювання конфліктної ситуації можуть залучатися представники Студентського Парламенту (<http://sp.knu.ua/>), (<https://cutt.ly/58UC6aT>), юридичний відділ, який надає консультативно-правову допомогу, Психологічна служба за потреби (<https://cutt.ly/f8UVElK>). Повідомити про факти виявлення корупції можна шляхом надсилання повідомлення на електронну пошту або письмовим листом, а також зателефонувати по номеру телефону, вказаному на сайті (<https://cutt.ly/s8UVyXw>). Здобувач освіти,

який вважає, що його права участі у освітньому процесі (права на академічну і позаакадемічну підтримку) були порушені, не пізніше ніж за 1 місяць після події щодо якої виникла незадоволеність подає письмову скаргу на ім'я представника Студентського Парламенту інституту, де вказує свої особисті дані, предмет скарги та пропозиції щодо вирішення; розгляд скарги відбувається на засіданні Студентського Парламенту за присутності здобувача, після прийнятого рішення, оформляється витяг з протоколу протягом місяця після подачі скарги (п. 3.2 Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу (<https://cutt.ly/Z8UVpp5>)).

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

ЕГ підсумовує, що позитивними практиками є: 1) забезпечення безкоштовного доступу до всіх матеріально-технічних та навчально-методичних ресурсів, електронних ресурсів бібліотеки (зокрема наявний перелік інформаційних ресурсів та прописаний алгоритм отримання доступу до них); 2) активна освітня, інформаційна (систематичне словесне та за допомогою соціальних мереж інформування учасників освітнього процесу), консультативна (психологічна, правнича допомога), організаційна та соціальна підтримка для учасників освітнього процесу, в тому числі через студентські організації, зокрема студентський парламент; 3) наявність безкоштовних ресурсів (Wi-fi, доступу до бібліотек світових університетів, відомих видавництв, інституцій); 4) хоча на ОП відсутні особи з особливими освітніми потребами, відповідні умови для їхнього навчання забезпечуються.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

ЕГ рекомендує: 1) до початку нового навчального року особі, відповідальній за наповнення сайту, оновити інформацію на сайті щодо дозвілля в університеті у розділі “Студмістечко” (у підрозділі “Робота зі студентською молоддю”, “Відділ організації поселення”, у підрозділі “Дирекція” (“Адміністрація”, “Бухгалтерія”, “Група поселення”, “Відділ по роботі зі студентською молоддю”, оскільки останнє оновлення проводилося у 2021 р.); 2) на зустрічах з фокус-групами, ЕГ було вказано на недостатність забезпечення навчально-методичною літературою в силу унікальності самої кримськотатарської мови та її популярності, тому рекомендуємо гаранту та НПП здійснювати систематичний моніторинг появи нових видань, а також стимулювати НПП до написання та публікації власних навчально-методичних видань; 3) гаранту, НПП систематично здійснювати моніторинг наявності конфліктних ситуацій та у разі виявлення забезпечити дієвий практичний алгоритм вирішення таких ситуацій.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

ЕГ підсумовує, що даний критерій повністю відповідає рівню В за підкритеріями 7.2 (надається безкоштовний доступ до інформаційних ресурсів), 7.3 (освітнє середовище є безпечним), 7.4 (надається відповідна інформаційна, соціальна, організаційна, освітня, консультативна підтримка) та 7.5 (хоча на ОП не навчаються особи з особливими освітніми потребами, ЗВО такі умови забезпечує) та частково за підкритеріями 7.1. та 7.6, оскільки існують несуттєві недоліки у контексті забезпеченості навчально-методичною літературою, що можна усунути поступово в процесі реалізації програми шляхом підготовки власних навчально-методичних розробок; а також щодо реагування на конфліктні ситуації, - шляхом активного спілкування гаранта зі здобувачами, проведення індивідуальних бесід, лекцій, круглих столів щодо виявлення конфліктів та вироблення практичного алгоритму врегулювання конфліктних ситуацій.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у КНУ імені Тараса Шевченка (друга редакція) (2022 р. <http://surl.li/fbfqw>) (п.2.4, С.21-35) порядок розроблення, розгляду і затвердження освітніх програм, дотримання принципів та процедур забезпечення якості (моніторинг, оцінювання, внутрішня акредитація, періодичний перегляд, порядок припинення) в КНУ імені Тараса Шевченка визначається Положенням про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу <http://surl.li/ejlkd>. ОП оприлюднена на відповідній сторінці профільного Інституту <http://surl.li/gfsqy>. У ході зустрічей з представниками фокус-груп ЕГ впевнилася, що ведеться постійний

моніторинг як потреб ринку праці, так і якості освітнього процесу, Перегляд ОП мав місце двічі: вперше, у 2019 році після виокремлення відповідної програми, та у 2020 році появи чинного Стандарту вищої освіти України для першого (бакалаврського) рівня галузі знань 03 Гуманітарні науки, спеціальність 035 Філологія (наказ МОН України від 20.06.2019 р. № 869). У останній редакції ОП (ст.7) зазначений термін дії освітньої програми – 5 років.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Положення про організацію освітнього процесу у КНУ імені Тараса Шевченка http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poloz_org_osv_proc-2018.pdf (п. 12.3.5.) передбачає залучення студентів та їх органів самоврядування до процесу формування та реалізації політики забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти. У ході спілкування з представниками фокус-груп здобувачів вищої освіти та випускників ЕГ завірили в тому, що їх постійно опитували та опитують щодо задоволеності як освітніми компонентами, формами контролю, методами навчання, так і якістю викладання на ОП. Своє бачення здобувачі можуть вільно висловлювати як особисто викладачам, розробникам ОП, гаранту ОП, так й у анонімному форматі шляхом анкетування, що з 2020 р. проводяться в кінці кожного навчального семестру (цьогоріч - у кінці навчального року). Представники Студентського Парламенту під час зустрічі з членами експертної комісії підтвердили факт співпраці з адміністрацією ЗВО, яка завжди прислухається до думки студентів, регулярно цікавиться їхньою думкою щодо специфіки їх навчання тощо. На сторінці випускової кафедри у вкладці ОП <http://surl.li/gfsqu> усі бажаючі можуть написати листа гаранту ОП, висловити свої побажання та зауваження щодо її покращення чи вдосконалення.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

За результатами спілкування ЕГ з представниками роботодавців експерти переконалися в тому, що роботодавці беруть активну та безпосередню участь як у діяльності кафедри тюркології в цілому, так і у популяризації кримськотатарського контенту зокрема. Роботодавці активно долучаються до практичної підготовки здобувачів, забезпечуючи їх місцем проходження виробничої практики, задіяні у рецензуванні ОП. Представники роботодавців вказали та той факт, що студенти ОП співпрацюють з Кримським домом, допомагають готувати переклади, презентаційні матеріали, беруть участь у підтримці культурних та волонтерських проєктів, підтримують тісний зв'язок із Меджлісом. Документальні підтвердження відповідних обговорень та участі у засіданнях кафедри тюркології роботодавців ЕГ надані не були.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Моніторинг професійної діяльності випускників програми здійснюється силами випускової кафедри тюркології на постійній основі. Викладачі підтримують зв'язки з випускниками з метою моніторингу їхнього професійного розвитку та рівня затребуваності, а відповідно й ефективності ОП на сучасному ринку праці. За словами гаранта та НПП на кафедрі створена база даних, яка дозволяє аналізувати кар'єрні траєкторії випускників з метою перегляду та удосконалення робочих програм навчальних дисциплін ОП, результати моніторингу використовуються у профорієнтаційній та популяризаційній діяльності кафедри. Як було доведено, випускники попередніх років активно залучаються до різноманітних університетських заходів, їх запрошують на зустрічі, Дні відкритих дверей ННІ філології та ЗВО в цілому. Випускники програми є також керівниками баз практики для чинних студентів освітньої програми. Випускники працюють як у державних установах (Мінреінтеграції), державних та громадських організаціях, так і задіяні до реалізації проєктів у сфері захисту кримськотатарської мови. Деякі випускники успішно реалізували себе у комерційній сфері. Беззаперечним фактом є те, що більшість випускників зуміла реалізуватися у царині іноземної філології та активно практикують кримськотатарську, турецьку та англійську мови. Троє випускників програми продовжили навчання на магістерській ОП, а після її завершення - академічне навчання та готуються до захисту дисертації з кримськотатарської мови.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Моніторинг якості освіти відбувається передусім шляхом проведення регулярних усних опитувань здобувачів та анонімного анкетування за результатами семестрової роботи (започатковано у 2020 р., наразі – у кінці навчального року). Як вказували представники адміністрації, розробники програми, НПП, студенти та представники Студентського Парламенту суттєвих недоліків у структурі ОП виявлено не було. Шляхом регулярного моніторингу думки здобувачів, зав'язків з випускниками та роботодавцями, аналізу опитувань гарант ОП та група її розробників акумулює відповідні ідеї та пропозиції, які згодом знаходять віддзеркалення у гнучкості ОК. Як було вказано у ході

спілкування ЕГ з розробниками ОП, НПП та представниками адміністрації, зміни постійно вносяться у канву робочих програм дисциплін як реакція на виклики сьогодення, досвід викладачів та запити здобувачів.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація ОП «Кримськотатарська мова і література, англійська мова та переклад» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти проводиться вперше, тому результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти відсутні

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

В Університеті діє ефективна система залучення всіх учасників освітнього процесу до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП на етапах її розробки, затвердження та внесення змін. До рецензування ОП залучаються висококваліфіковані вітчизняні фахівці відповідної галузі, потенційні та чинні роботодавці, носії мови. Внутрішня система забезпечення якості передбачає багаторівневу структуру з відповідними повноваженнями та обов'язками представників структурних підрозділів Університету на етапах ініціювання, формування та реалізації ОП, з проведенням поточного моніторингу за участі здобувачів вищої освіти шляхом опитування та анкетуванням студентів щодо їх задоволення ОП та її компонентами, якістю надання освітніх послуг.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Налагоджена ефективна комунікація зі здобувачами вищої освіти, Студентським Парламентом, структурними підрозділами та адміністрацією Університету (групи в менеджерах, соціальних мережах, електроні скриньки), наявний дієвий механізм внутрішнього забезпечення якості ОП на етапах її розробки, затвердження та внесення змін та своєчасне реагування на зауваження та пропозиції. Підтримка зв'язків з випускниками програми, що проявляється у долученні останніх до практичної підготовки здобувачів вищої освіти, забезпеченні їх місцем проходження виробничої практики, рецензуванні ОП, гостьових зустрічах із чинними студентами програми. Популяризація наукової діяльності серед здобувачів та залученість їх до продовження навчання на 3-ьому рівні вищої освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

1) Відсутня документальна фіксація рекомендацій та пропозицій, які висловлюють різні групи стейкхолдерів у протоколах засіданнях випускової кафедри тюркології. 2) Відсутнє документальне підтвердження, щодо внесення змін у робочі програми ОК, хоча про таку практику неодноразово вказували як представники адміністрації, так і НПП під час зустрічей з ЕГ. Рекомендується гаранту та групі забезпечення ОП: 1) На постійній основі віддзеркалювалися у протоколах засідання випускової кафедри тюркології усі етапи обговорення ОП, внесені пропозиції та рекомендації задля можливості накопичення відповідних даних перед ґрунтовним переглядом ОП; 2) Розглянути можливість задокументувати (у протоколах засідань випускової кафедри) та обґрунтувати будь-які зміни, що вносяться у канву робочих програм ОК, задля простеження динаміки їх розвитку.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

ОП та система заходів щодо забезпечення її реалізації загалом відповідають вимогам Критерію 8, а саме підкритеріям 8.1, 8.2, 8.4, 8.6, 8.7. Недоопрацьованим є механізм фіксування позицій стейкхолдерів (підкритерій 8.3) та механізм реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми (підкритерій 8.5), які мають бути взяті до уваги та доопрацьовані ще до кінця поточного навчального року, й надалі стати позитивною практикою кафедри.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Права та обов'язки учасників освітнього процесу регулюються національним законодавством України та низкою внутрішніх нормативних документів, які розміщені на офіційному сайті ЗВО: Статутом ЗВО (<https://cutt.ly/e8UIT4e>), Стратегічним планом розвитку Університету на період 2018-2025 рр. (<https://cutt.ly/w8UIAZZ>), Положенням про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу (розділи 4-6) (<https://cutt.ly/j8UIG9u>), Етичним кодексом університетської спільноти (<https://cutt.ly/v8UOxyG>), Положенням про порядок заміщення вакантних посад наукових працівників у КНУ (<https://cutt.ly/x8UObvq>), Порядком вирішення конфліктних ситуацій (<https://cutt.ly/O8UOWzf>), Положенням про Науково-методичну раду (<https://cutt.ly/y8UOUр8>), Положенням про гаранта освітньої програми у КНУ (<https://cutt.ly/d8UOABg>), Положенням про порядок реалізації права на академічної мобільності (<https://cutt.ly/K8UOJ9u>), Положенням про систему виявлення та запобігання академічному плагіату у КНУ (<https://cutt.ly/g8UOM96>), Порядком вирішення конфліктних ситуацій (<https://cutt.ly/U8UO9az>), Антикорупційною програмою (<https://cutt.ly/i8UO5LW>). Під час спілкування з цільовими групами, ЕГ переконалася, що здобувачі та НПП поважають права та обов'язки один одного, розуміють, як захистити свої права та яку відповідальність понесуть за невиконання чи неналежне виконання своїх посадових, професійних та пов'язаних зі здобуттям вищої освіти обов'язків.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Відповідно до п. 9.11 розділу 9 Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу (<https://cutt.ly/O8UPjGi>), процедура перегляду ОП передбачає 8 етапів відповідно до терміну перегляду та від потреби (один раз на 2, 3, 4 або 5 років). Витяг з протоколу № 11 “Про затвердження описів освітніх програм ОР “Бакалавр”, ОР “Магістр” та наукового ступеня доктора філософії” від 04.06.2018 року (<https://cutt.ly/i7AyHQQ>). З метою моніторингу ОП здійснюються опитування, результати яких завантажуються на сайт інституту (<https://cutt.ly/e7AorIF>). Рекомендації та зауваження щодо проекту ОП можна надсилати на електронну пошту гаранта spotaranne@yahoo.com. У останній редакції ОП (ст. 7) зазначений термін дії освітньої програми – 5 років.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На сайті ЗВО наявний розділ “Акредитація освітніх програм” з підрозділами “Акредитація освітніх програм 2022-2023 навчального року” та “Акредитація освітніх програм попередніх років” (<https://cutt.ly/l8UPO3s>), де розміщуються матеріали акредитаційних справ ОС “Бакалавр” - відомості про самооцінювання та програми візитів експертів. У вкладці ННІ філології наявний розділ “Акредитація”, де систематично публікується інформація про відкриті зустрічі з експертами у разі проходження акредитації (2020-2023 рр.) та програми візитів. Інформація про ОП (інформація про гаранта, описи ОП за 2019 <http://cutt.ly/j7GnIjY> та 2020 рр. <https://cutt.ly/U7GnHpi>, навчальні плани за 2019 та 2020 рр.), робочі програми навчальних дисциплін (обов'язкові та вибіркові ОК) містяться у вкладці ННІ філології (<https://cutt.ly/57AuAXw>). Інформація у підрозділах “Проектна група” та “Практики” відсутня.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

ЕГ вважає, що позитивними практиками є: 1) документально затверджена внутрішня документація ЗВО у контексті забезпечення прав та обов'язків учасників освітнього процесу, яка є логічною, структурованою та багатоаспектною, розміщена на офіційному сайті ЗВО та щодо якої здійснюється відповідне інформування усіх зацікавлених сторін; доводиться до відома учасників ОНП законодавство України у цьому ключі; 2) впродовж навчання здобувачі постійно інформуються щодо наявності у них прав та обов'язків зазвичай у словесній формі, у разі виникнення питань у цьому контексті - завжди можна звернутися за консультацією; 3) у ЗВО є вчасно розміщена інформація на сайті, передбачену цим критерієм інформацію щодо ОП; 4) до гаранта можна звернутись щодо висловлення зауважень/пропозицій шляхом надсилання мейла.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

ЕГ рекомендує: 1) завантажити на сайт ННІ філології інформацію у вкладки, де вона відсутня, а саме протоколи щорічного перегляду ОП, наповнити вкладку на сайті “Співпраця з роботодавцями та науковцями”, що можливо виконати до початку нового навчального року; 2) на найближчому засіданні кафедри чи робочої групи, гаранту розглянути можливість створення окремої вкладки на сайті кафедри або інституту “Громадське обговорення”, що б дозволило всім зацікавленим сторонам активніше долучатися до внесення пропозицій змін до ОП.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

ЕГ дійшла до висновку про відповідність даного критерію рівню В, оскільки підкритерій 9.1. цілком відповідає вимогам, а саме усі учасники освітнього процесу знають, розуміють та дотримуються меж своїх прав та обов'язків. У підкритеріях 9.2 та 9.3 існують незначні недоліки, щодо наповнення сайту інституту, що можна виправити вже до початку нового навчального року, розглянутиможливості створення “Громадського обговорення” на сайті інституту або кафедри з метою активного внесення пропозицій/змін до ОП усіх зацікавлених сторін, що можна організувати на найближчому засіданні кафедри чи робочої групи.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>наказ на зміну гаранта.pdf</i>	L6u+L5FKF3PVhUVLXGMn+kXbNTuq4aMBq7hz9q+Q8FI=
Додаток	<i>комун(вироб)_практика_програма.pdf</i>	CDrLkUiCWSC6qPBQaPgMgOjFWFVM2/z9VqLq7bXih7w=
Додаток	<i>соц-комун.практика_програма.pdf</i>	MfdtdXzoxEDtrvkqbI14sE+hOgwIOId9X93QS+X7bR4=

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Гречуха Леся Олександрівна

Члени експертної групи

Павленко Олена Георгіївна Олена Георгіївна

Борщовецька Валентина Дмитрівна

Городиловська Марія Тарасівна